

รายงานการประชุม
สภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๑๕

(สมัยสามัญ สมัยที่สอง)

วันอังคารที่ ๒๒ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๖๘

ฉบับสำนักงานพิมพ์

ครั้งที่ ๑๕ ถึง ครั้งที่ ๒๘ (สมัยสามัญ สมัยที่สอง) พ.ศ. ๒๕๖๘

สารบัญ

๒๕ กรกฎ ๓๘/๒๕๗๗ (ตามัญ)

๑. รับรองรายงานการประชุมครั้งที่ ๘, ๓๐/๒๕๗๗ ๓๕๗๗
๒. เรื่องร่างพระราชบัญญัติ ดอเถื่อน พ.ศ. ๒๕๗๗
ของรัฐบาล ๓๕๗๗-๓๖๒๕
๓. เรื่องร่างพระราชบัญญัติรถยนต์แก้ไขเพิ่มเติม
พ.ศ. ๒๕๗๗ ของรัฐบาล ๓๖๒๗-๓๖๕๐
๔. เรื่องร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองเจ้าพนักงาน
งาน พ.ศ. ๒๕๗๗ ของรัฐบาล ๓๖๕๐-๓๖๕๕

<u>หน้า</u>	<u>บรรทัด</u>	<u>คำผิด</u>	<u>คำถูก</u>
๓๕๓๘	๕	ตำรวจ	ตำรวจ
๓๕๓๘	๕๓๓	ราชูปการ	ราชูปการ
๓๕๓๘	๕	ราชูปการ	ราชูปการ
๓๕๓๘	๕๓๓	แทน	แทน
๓๕๖๒	๓	การ	การให้
๓๕๖๕	๓๒	จนจน	จนจน
๓๕๗๓	๓๓	มธาย	มธาย
๓๕๗๕	๗	คระแบก	คระแบก
๓๕๗๗	๓๘	ผู้	ผู้
๓๕๗๗	๓๓	เป็นอยู่	อยู่
๓๕๗๘	๓๘	ลักษณะ	ลักษณะ
๓๕๗๘	๕	ที่	ที่
๓๕๕๕	๓๓	พยามยาม	พยามยาม
๓๕๗๖	๓๖	พฤคินัย	พฤคินัย
๓๖๕๕	๓๓	นาร	การ
๓๖๖๒	๓๕	ถาก	ถาก
๓๖๗๗	๓๕	จ่างนาถวัดดี	จ่างนาถวัดดี
๓๗๖๗	๓๓	ซัก	ซัก
๓๗๗๕	๗	กรณ	กรณ

รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร
ครั้งที่ ๑๙/๒๔๗๔ (สามัญ) สมัยที่ ๒

วันอังคารที่ ๒๒ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๔๗๔

ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม

เริ่มประชุมเวลา ๑๕.๓๗ นาฬิกา

ประธานสภาฯ กล่าวว่า ฉันมีสมาชิก มาประชุม ๑๒๖ ท่าน
ขอให้ที่ประชุมรับรองรายงานการประชุมครั้งที่ ๘ และ ๑๐/๒๔๗๔ ไม่
มีผู้ใดขอแก้ไขหรือคัดค้านอย่างไร จะได้ถือว่ารับรองแล้ว ไม่มีผู้
ใดคัดค้าน เพราะฉะนั้นเป็นอันว่าที่ประชุมรับรองรายงานครั้งที่ ๘ และ
๑๐/๒๔๗๔ แล้ว พิจารณาร่างพระราชบัญญัติข้อเสนอน พุทธศักราช
๒๔๗๔ ของรัฐบาล

น.ต. หลวงจำรงนาวาสวัสดิ์ ร.น. รัฐมนตรีรักษาราชการ
แทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย กล่าวว่า หลักการและเหตุผล
ของร่างพระราชบัญญัตินี้ ได้มีกล่าวไว้โดยย่อแล้วในร่างซึ่งได้
แจกไปยังบรรดาสมาชิก หลักการส่วนมากที่กล่าวในร่างที่ได้แจก
ไปนั้นก็ได้มีกล่าวไว้ไม่ได้เปลี่ยนแปลงจากของเดิม จะมีบ้างก็เพียง

ส่วนน้อยเช่นเพิ่มรถจักรยานสำหรับรับคนโดยสาร เคี้ยวไม้มีชันแล้ว
 จึงได้เพิ่มเติมบัญญัติให้มีความควบคุมถึงเรื่องนั้นด้วย เหตุผลในการ
 ออกพระราชบัญญัตินี้โดยมีความหมายที่จะให้บรรดาพระราชกำหนด
 กฎหมายต่าง ๆ ซึ่งเกี่ยวกับการล้อเลื่อน และที่กระจัดกระจายอยู่ในที่
 ต่าง ๆ นั้นได้มาประมวลอยู่ในที่เดียวกัน นอกจากนั้นขอสงวนเพิ่ม
 เติมอีกเล็กน้อยว่า ตามร่างพระราชบัญญัตินี้ อาจจะ ทำให้ท่านสมาชิก
 บางท่านเกิดความสงสัยขึ้นได้ว่ารัฐบาลได้เจตนาที่จะออกร่างพระราช
 บัญญัติอันในอันที่จะ เก็บภาษีเพิ่มเติม โดยเฉพาะอย่างยิ่งก็คือใน
 เรื่องเกวียน แต่ทว่าขอให้ท่านสมาชิก ได้พิจารณาว่าในพระราชบัญญัติ
 ล้อเลื่อน พ.ศ. ๒๔๖๐ ได้มีการเก็บทะเบียนสำหรับเกวียนอยู่แล้ว
 และเท่าที่ได้เก็บอยู่ในเวลานี้มีอยู่รวม ๑๓ จังหวัด ซึ่งได้เสียค่าธรรมเนียม
 เสีย ในเรื่องเกวียนตามร่างใหม่ที่ได้เสนอสู่สภา นั้นก็ได้มีกล่าวไว้
 ในมาตรา ๒ และมาตรา ๓ ก็อย่างคงให้เก็บแต่เฉพาะในจังหวัดที่ได้เคย
 เสียมาแต่เดิมเท่านั้น หากได้เปลี่ยนแปลงเก็บเพิ่มเติมต่อไปไม่ ส่วนใน
 ข้อวิพากษ์ของท่านสมาชิกที่ว่าออกพระราชบัญญัตินี้ไป แล้วจะให้ อำนาจ
 แก่ฝ่ายบริหารที่จะเก็บอัตรา ค่าธรรมเนียมเพิ่มเติมนี้ ในหน้าที่ของ
 กระทรวงมหาดไทย ขอแสดงว่า รัฐบาลไม่พึงปรารถนาที่จะกระทำ
 ความเดือดร้อนเช่นนั้น นอกจากว่าเหตุการณ์จะได้บังคับให้จำเป็นจะ
 ต้องกระทำเช่นนั้น ก็อย่างเก็บจะให้คำรับรองได้ว่า เราจะไม่ได้นำ
 เก็บหรือประกาศใช้พระราชบัญญัติเพื่อเก็บค่าธรรมเนียมเกวียนขึ้นอีก

ส่วนอัตราค่าธรรมเนียมในร่างพระราชบัญญัตินั้นได้กำหนดไว้ใน
อัตราอย่างสูงไม่เกิน ๑๐ บาท และ ๑๕ บาท แล้วแต่กรณี ในอัตรา
เช่นนี้ ย่อมได้ประโยชน์แก่ฝ่ายราษฎร ในอันที่ไม่ต้องเสียค่า
ธรรมเนียม คาย ตัว อย่าง พระราชบัญญัติเดิม ๆ กล่าว คือ ว่าฝ่าย
บริหารย่อมจะมีโอกาสได้ใช้ดุลยพินิจในอันที่จะลดหย่อนผ่อนผันผู้ซึ่ง
ใช้ ต่อเนื่องเหล่านั้นตามสภาพและเหตุการณ์แห่งท้องถิ่นหนึ่ง ๆ ก่อน
สมาชิก น่าที่จะได้ รับหลักการ แห่งร่างพระราชบัญญัตินี้ไว้พิจารณา
หรือไม่ ส่วนข้อข้องใจของท่านมีประการใด เป็นอันว่าจะขอแก้ข้อ
แก้ค่าธรรมเนียม หรือประการอื่นใด นั้นก็สามารถที่จะทำได้ในชั้น
กรรมวิธีการ กล่าวคือการ แปร ญัตติ ข้าพเจ้า ใคร ที่จะ ขอแสดง
เพิ่มเติมเกี่ยวกับในเรื่องที่จะรับหลักการ ก็คือว่าในร่างพระราชบัญญัติ
นี้มีสิ่งที่จะเป็นประโยชน์แก่ประชาชนอยู่หลายมาตรา โดยเฉพาะ
อย่างยิ่งก็คือมาตรา ๑๑ ที่ได้เปลี่ยนวิธีการแต่เดิมที่จะให้ โบนัสขาดชั้น
อายุพร้อมกันในวันที่ ๓๑ มีนาคม แต่ในร่างพระราชบัญญัติใหม่นี้เห็น
ว่าในการที่ว่า ต่อเนื่อง ทุกชนิด จะต้องเสีย ค่าธรรมเนียมในวันที่ ๓๑
มีนาคมนั้นย่อมยังความเดือดร้อน กล่าวคือจะมีการค้างค้ำกันมา นอก
จากจะต่อเนื่องประเภทนี้ ก็นอกจากยานพาหนะอย่างอื่น จึงได้
กำหนดมาจากในวันที่ ๓๐ กันยายน เพื่อไม่ให้งานค้างค้ำ ในมาตรา ๑๗ นั้น
ได้ร่างขึ้น ของเดิมไม่มี เพื่อประโยชน์ที่จะให้ โอกาสแก่ผู้หัดรับ คือ
ได้มีโอกาสฝึกฝนโดยไม่ผิดกฎหมาย คือว่าในการที่มีใครต้องการจะ

หัดก็ยอมไปขอได้ โดยอนุญาตจาก เจ้าพนักงาน จะได้กำหนดเพียงใน
การที่จะหัดไว้ ให้ ในมาตรา ๑๘ ก็คือว่าได้ขยายให้เป็นประโยชน์ยิ่ง
ขึ้น กล่าวคือว่าใบอนุญาตฉบับนั้น แต่เดิมใช้เพียงวันที่ ๓๑ มีนาคม
ตามใหม่ ใช้ ได้ ๑ รอบมีเต็ม ๆ ก็ยอมเป็น ประโยชน์ขึ้น ในมาตรา
๒๒ ฉ. คือในการ คัดสิทธิ ไม่ให้ ได้ มีโอกาส รับ ขีด้อเดอนต่อไปนั้น
ในมาตราใหม่ได้แก่ ไรต์คโทษ บางชนิด ซึ่งไม่ใช่เป็นของสำคัญนัก
ก็เพื่อที่จะให้คนรับรณนั้นได้ มีโอกาสที่จะประกอบอาชีพได้ ในมาตรา
๒๖ ใหม่หรือมาตรา ๒๕ เดิมนั้นก็มีวิธีการในเรื่องยานล้อเลื่อนซึ่งหาเจ้า-
ครองไม่ได้ แต่เดิมเมื่อประกาศใช้ แล้วก็เป็นอันขายทอดตลาดได้ แต่
ใหม่นี้ก็ให้เจ้าพนักงานแจ้งให้เจ้าของทราบ ถ้าสามารถจะกระทำได้
ก็ถือว่าเพิ่มเติมขึ้นอีกชั้นหนึ่ง ก่อนขายทอดตลาด นี่เป็น เฉพาะในส่วน
สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งรัฐบาล หวังว่าท่านสมาชิก
คงจะได้เห็นประโยชน์ แห่งร่างพระราชบัญญัตินี้ ส่วนข้อข้องใจประ-
การใดนั้น ท่านย่อมมีสิทธิที่จะทำได้ ในวัน กรรมาธิการ เพราะฉะนั้น
รัฐบาลจึงขอเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้ขอให้รับหลักการแห่งร่างนี้ไว้
พิจารณา

ขุนพิเคราะห์คดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดสุพรรณ กล่าว ว่า ในร่าง
พระราชบัญญัติล้อเลื่อนนี้ ข้าพเจ้าเองรู้สึกไม่สบายใจ เนื่องจากเหตุ
ที่ไม่สบายใจ เพราะเหตุอะไร สภาพของจังหวัดต่าง ๆ คณะรัฐ-
มนตรีไม่ได้รับรู้โดยความเป็นอย่างไร ทั้งเช่นการที่คนมิได้เกวียนลากไป

หนึ่ง ๆ จะหรรษาจ้างเอามาเลี้ยงรับราชการให้รัฐเพียง ๓ บาทเท่านั้นก็หรรษาที่สุด ในข้อนี้แหละถ้าหากว่าเราออกพระราชบัญญัตินี้ไปแล้วตามพระราชบัญญัติมาตรา ๒ ว่า ถ้าจะใช้ในท้องที่ใดเมื่อมีพระราชกฤษฎีกาก็ให้ใช้ ถ้าเราออกไปแล้วเช่นนั้น พระราชกฤษฎีกาอาจจะออกตามหลังไปให้ใช้ ในท้องที่ จังหวัดชวชนธ์และจังหวัดอื่น ๆ ด้วยอาจจะใช้ได้ และพลเมืองจะหาเงินรับราชการ ในเรื่องโคเกวียนนากเช่น เพราะเหตุว่าจะไปรับจ้าง ๓๒ เดือน หากคนรับจ้างคนเดียวก็ไม่ได้ เพียงแต่ขนข้าวในนามาเท่านั้น เพราะฉะนั้นจะทำให้พลเมืองเกวียนไปเผาทั้ง เพราะพระราชกฤษฎีกามีไว้ก็ถากเช่นไม่ได้ เพราะพลเมืองในทันทัน เพราะความจนนั่นเองมาบังคับ พระราชบัญญัตินี้ในมาตรา ๒ ก็ได้ว่าจะใช้เฉพาะในท้องที่ใด ที่นั้นเช่นใช้ในจังหวัดพระนคร ข้าพเจ้าก็เห็นดี อาจจะใช้บรรทุกในเดือนหนึ่งและหาได้มาก เช่นรถถากขายด้วยเกวียนและอะไรก็ได้ วันหนึ่ง ๆ หาได้ ๕-๖ บาท แต่เกวียนไม่เหมือนกัน จะหรรษาจ้างยาก เพราะจะมีก็แต่จะมีข้าราชการย้ายไปต่างจังหวัดอย่างนั้นจึงจะมีผู้มาจ้าง นั้นจึงจะได้รับเงินค่าจ้างครึ่งหนึ่งถ้าขึ้นออกพระราชบัญญัตินี้ไป ไม่แก้ในมาตรา ๒ นี้แล้ว ข้าพเจ้าเห็นว่า พลเมือง ทางภาคนอก ๆ จะเดือดร้อน มากทีเดียว จนกระทั่งเขาเกวียนไปเผา ถ้าเวลาเราเกิดยากเช่นเช่นเช่นที่เราจะตั้งเดิมยังอาหารในเมื่อมีภัยมาเบียดเบียนพออย่างนี้ จะไปถากอะไรก็ได้ที่ไหน เช่นโคควาหรือจากสุรินทร์มาโคควา จะต้องเลี้ยงต้องมาก และจะต้องมา ๓๕ วัน

เพราะเหตุฉะนั้นราษฎรจึงหาอาชีพไม่ได้โดยในเรื่องพาหนะเกวียนกับ
มณฑลชนนอก ถ้าเราขึ้นออกให้ได้ตามมาตรา ๒ ว่า ถ้าจะใช้พระราช
บัญญัติเมื่อไรจะประกาศในพระราชกฤษฎีกา ถ้าเป็นเช่นนั้นจะประ-
กาศเมื่อไร ถ้าเราออกไปแล้วพระราชกฤษฎีกาอาจจะออกตามไปว่า
ให้ใช้ ในท้องที่จังหวัดชลบุรี ภายหลัง คกลงเกวียนที่มอยู่เกือบแฉ่น
เล่มต้องเอาไปเผาหมก เพราะ เหตุฉะนั้น คณะรัฐมนตรีจะรับไป
พิจารณา และปรับปรุง มาใหม่ถ้าจะใช้ ในท้องที่นั้นๆ ข้าพเจ้า ก็ยินดี
ถ้าไม่เช่นนั้นข้าพเจ้าเห็นว่าไม่ควรรับหลักการในเรื่องนี้เลย

ขุนศรีการพิจิตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดพิจิตร กล่าว ว่า พระ
ราชบัญญัติล้อเลื่อนนี้ เมื่อพิเคราะห์ตามหลักการแล้ว ก็ว่าไม่มีใครได้
เปลี่ยนแปลงไปจากของเดิม มีบ้างก็เพียงเล็กน้อย เป็นการกล่าวเพื่อ
หวังผลให้พระราชบัญญัติสำเร็จเป็นรูปไปเท่านั้น พระราชบัญญัติ
ถ้าผู้คนที่ชอบตรงไปตรงมาแล้ว ก็คือเก็บภาษาล้อเลื่อน เกวียน ซึ่ง
เป็นเครื่องอุปโภคบริโภคอย่างหนึ่ง อย่างถูกต้องประชาชนทั่วๆ ไป
กำลังเป็นทางของเศรษฐกิจที่ตกต่ำมาแล้ว ราษฎรกำลังเพื่อย้อยมาก
แทบจะดำรงตนอยู่ไม่รอด เราให้ออกพระราชบัญญัติล้อเลื่อน เช่น
ข้าพเจ้าก็เกรงว่าของเรจะเป็นอย่างไร ขอให้ดูตารางบัญชีร่างท้าย
พระราชบัญญัติแล้วจะตกใจทีเดียว เมื่อคราวออกพระราชบัญญัติจาก
ทะเบียนล้อเลื่อนเกวียนครั้งก่อน ราษฎรบางหมู่ถึงกับเอาล้อเกวียนเผา
ไฟหรือทำลายเสียก็มาก คราวนี้ถ้าได้ออกพระราชบัญญัติไปแล้ว

ถ้อยถ้วนจะคุ้มภัยไปมาก ราษฎรไม่มีเงินจะเสียจำต้องทำตาย ช้อน
ต้องเป็นความจริงแน่ๆ ถ้าปล่อยให้ชอกพระราชบัญญัตินี้แล้ว ราช-
ฏรของเราจะถึงความหายนะ รัฐบาลจะขาดประโยชน์อื่น ๆ ไปมาก
ข้าพเจ้าขออวยวอนให้รัฐบาลถอนเสียเถิดจะเกิดความเดือดร้อนสมบน
ความเดือดร้อนแห่งปวงชนของเรา คงนี้ข้าพเจ้าเห็นว่าไม่ควรรับหลัก
การนี้ไว้พิจารณา

นายมนูญ บริสุทธิ ผู้แทนราษฎรจังหวัดสุพรรณบุรี กล่าวว่า
ข้าพเจ้าเองเป็นคนหนึ่งซึ่งถ้าหากว่าจะมีการเก็บภาษีอากรจากราษฎร
โดยไม่จำเป็นแล้ว ก็ขอคัดค้านอย่างเต็มที่ แต่ว่าสำหรับพระราช
บัญญัติถ้อยถ้วนฉบับนี้ ก็คิดว่าพวกเราจะต้องพิจารณาให้ ถ้วนถ้วน
จะเป็นการที่รื้อถอนการเก็บภาษีอากรจากราษฎรมากขึ้นจริงหรือไม่
เมื่อใด พิจารณาตามพระราชบัญญัตินี้จะเห็นได้ว่าตามที่รัฐบาลได้ขอ
แก้ไขเพิ่มเติมมานั้น มีข้อความว่า เมื่อได้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่
วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติ
ถ้อยถ้วน พ.ศ. ๒๔๖๐ พระราชบัญญัติขนาดเกวียน พ.ศ. ๒๔๕๘ แล้วก็
ข้อความต่อไป ตามพระราชบัญญัติขนาดเกวียนปี พ.ศ. ๒๔๕๘ นั้น
มาตรา ๑ ได้บัญญัติไว้ให้มีการจดทะเบียนเกวียนทุกเล่ม และมาตรา
๑ ได้บัญญัติไว้ว่า มิให้เรียกค่าธรรมเนียมในการ จดทะเบียน เกวียน
เพราะฉะนั้น เมื่อรัฐบาลได้เสนอ ขอแก้ไขเพิ่มเติมจากร่างที่ได้ส่งมา
แล้ว จึงต้องเป็นอันเข้าใจว่าถ้าแม่จะได้นำประกาศใช้พระราชบัญญัตินี้

ไปในจังหวัดใดก็ตาม ถ้าจังหวัดใดที่ยังไม่ได้ใช้พระราชบัญญัติ
เดือน พ.ศ. ๒๔๖๐ แล้ว พระราชบัญญัติขนาดเกวียน พ.ศ. ๒๔๕๘ ก็
ยังคงอยู่ คือว่าเราจะไปเก็บเอาค่าจกทะเบียนเกวียนไม่ได้ พระราช
บัญญัติ ฉบับนั้นจะ กะทบกระเทือน ค่ะบางจังหวัด ที่ได้ยกเลิก พระราช
บัญญัติขนาดเกวียน พ.ศ. ๒๔๕๘ โดยพระราชบัญญัติเดือน พ.ศ.
๒๔๖๐ เช่นจังหวัดพระนครและเชียงใหม่และภูเก็ต เป็นต้น จังหวัด
เหล่านี้จะได้รับผลจากพระราชบัญญัติอย่างเต็มที่ แต่ว่าจังหวัดอื่นๆ
นอกจากนั้นจะไม่ได้รับผล ก็จะต้องเสียอัตราค่าธรรมเนียมตามพระ
ราชบัญญัติฉบับนี้ เพราะเหตุว่าพระราชบัญญัติฉบับนี้บังคับไว้ว่า
ไม่ยกเลิกพระราชบัญญัติขนาดเกวียน พ.ศ. ๒๔๕๘ นั้นๆบัญญัติไว้ ไม่
ให้เรียกค่าธรรมเนียมแต่ประการใด ๆ เลย เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าจึงเห็น
ว่าถ้าพวกโดยทั่ว ๆ ไปแล้ว พระราชบัญญัตินี้จะต้องไม่กะทบกระเทือน
ทั่ว ๆ ไป แต่ว่ากะทบกระเทือนบางจังหวัด ส่วนการที่จะเป็นการ
สมควรออกพระราชบัญญัตินี้ในขณะนี้หรือไม่ ก็เป็นข้อที่หาหนทาง
น่าจะต้องคำนึงอยู่บ้าง เมื่อต่อไปเราจะได้นำการเปิดเทศบาลต่าง ๆ
เราควรจะให้เป็นที่มาของเทศบาลจัดทำ หรือว่าจะออกเป็นบทกฏ
หมายก็แล้วแต่เราจะคิดกัน และพระราชบัญญัตินี้จะกะทบกระเทือน
อย่างรุนแรงแก่ราษฎรทั่ว ๆ ไปนั้น ข้าพเจ้าเห็นว่าเมื่อตราโดยพระ
ราชบัญญัติขนาดเกวียน พ.ศ. ๒๔๕๘ ยังมีโคเด็กในจังหวัดต่าง ๆ แล้ว
พระราชบัญญัตินี้จะไปบังคับให้ผิดไปจากพระราชบัญญัติขนาดเกวียน
พ.ศ. ๒๔๕๘ ไม่ได้เลย

พระพิณิจนากกร ผู้แทนราษฎรจังหวัดเชียงใหม่ กล่าวว่่า ร่างพระราชบัญญัติลดอัตราเงินอุดหนุน การข่มขืนที่ก่อกวน และเหตุผล ประกอบ ร่างได้อ้างว่่า หักการ ส่วนมาก มิได้เปลี่ยน แปลงไปจากของเดิม และเหตุผล ก็เพื่อรวบรวม บรรดาพระราชบัญญัติต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับเรื่องนี้ ถ้าการจะเป็นไปจริงดังนี้แล้ว ข้าพเจ้าจะเป็นผู้แรก ซึ่งจะ เสนอให้ สภาฯ นรม หักการแห่ง พระราชบัญญัตินี้แล้ว ส่งกรมการ การพิจารณาและแปรญัตติกันต่อไป เพื่อมิให้เป็น การเสียเวลาอันมีค่า ของสภาฯ นี้ แต่เมื่อได้ช้่านร่างพระราชบัญญัตินี้โดยตลอดแล้วจะเห็นได้ว่าหักการ จะได้ถูกเปลี่ยนไปมาก จึงจะหยิบยก มาเรียนให้ สภาฯ นทราบ ดังต่อไปนี้ ๑. พระราชบัญญัติที่ใช้ อยู่ในเวลานี้ หาได้ มอบหมาย ช้่านาจ ให้แก่ รัฐมนตรีเจ้าหน้าที่ย่างพุ่มเพื่อยไม่ แต่มาตรา ๕ ของร่างพระราชบัญญัตินี้มอบ ช้่านาจให้ทำได้ทุกอย่าง ๒. พระราชบัญญัติที่ใช้ อยู่ในเวลานี้ ให้เสรีภาพ แก่ ด้อยเดือน ที่ได้จก ทะเบียน แล้ว อย่าง บริบูรณ์ แต่ มาตรา ๑๐ ของร่างพระราชบัญญัตินี้จำกัดเขตต์ ให้ด้อยเดือนรับจ้างใช้ ได้แต่ในจังหวัดที่จกทะเบียนเท่านั้น จึงอยู่ในตอนท้ายของมาตรา ๑๐ นั้นได้วางเงื่อนไขไว้ ให้เจ้าของด้อยเดือนขออนุญาตนำด้อยเดือนเข้าไป เติมนในเขตจังหวัดอื่นได้ แต่จะต้องเสียทั้งเงินและเวลาอีกมาก ด้วย ตามความเห็นของเจ้าหน้าที่ต้องการให้เป็นเรื่องสำคัญและใหญ่มาก

เพราะจะต้องนำเรื่องสำคัญมากนี้เสนอรับอนุมัติจากข้าหลวงประจำ
จังหวัดนั้น ๆ เสียก่อน แล้วเจ้าพนักงานผู้ออกไปอนุมัติจึงจะส่งกลับ
ใบอนุญาตขยายเขตการใช้รถเลื่อนตามแต่จะเห็นสมควร ในเมื่อได้
รับชำระค่าธรรมเนียมตามที่ได้อำหนดไว้ ข้อที่ควรสังเกตมากที่สุด
ของร่าง พระราชบัญญัติ ตอนนี้ก็คือเจ้าพนักงานผู้ออกไปอนุญาตจะ
ต้องเสนอเรื่องขออนุมัติ ข้าหลวงประจำจังหวัดนั้น ๆ เสียก่อน แต่
อนิจจา ช่างน่าสมเพชท่านข้าหลวงประจำจังหวัดของเราเสียจริง ๆ
ด้วยเหตุว่าแม้จะไม่อนุมัติ ท่านหัวหน้ากองตำรวจเทศบาตก็อนุมัติให้
แม้ท่านหัวหน้ากองตำรวจเทศบาตจะอนุมัติแล้วก็ดี เจ้าพนักงานที่ออก
ใบอนุญาต ยังมีอำนาจใช้ดุลยพินิจส่งกลับใบอนุญาตขยายเขตการใช้
รถเลื่อนตามแต่จะเห็นสมควร ในสมัยรัฐธรรมนูญไม่น่าจะเป็น
ไปได้ถึงเพียงนี้เลย ข้าพเจ้าพูดเพี้ยนไปเกือบล้มข้อสำคัญข้อสภา
ว่า ถ้าสภาฯ อนุมัติให้มาตรา ๑๐ นี้ ปรากฏอยู่ในพระราชบัญญัติ
ตามความประสงค์ของผู้ร่างแล้ว ราษฎรจะได้รับความสะดวกอันมาก
เพราะเท่ากับต้องเสียภาษีเพิ่มอีกตั้ง ๒ เท่าตัว ๓. พระราชบัญญัติ
ที่ใช้อยู่เวลานี้ กำหนดอายุใบอนุญาตให้ใช้ได้ถึงวันที่ ๓๓ มีนาคม
แต่มาตรา ๑๑ ของ ร่างพระราชบัญญัตินี้กำหนดให้ใช้ได้เพียงวันที่
๓๐ กันยายน ข้อมเป็นเหตุทำให้ราษฎรต้องเสียภาษีเพิ่มขึ้นอีกถึงหนึ่ง
หรือ ๕๐ เปอร์เซ็นต์ เป็นการผิดจากหลักการและเพิ่มความเดือดร้อน
ขึ้นอีกได้หนึ่งด้วย ๔. พระราชบัญญัติที่ใช้อยู่เวลานี้ไม่ได้ห้ามการ

ผู้ชักชวนชดอเถื่อน แต่มาตรา ๑๗ ของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้บังคับให้
ผู้ชักชวนชดอเถื่อนผูกขาดเจ้าหน้าที่ย่อมเป็นการเบียดเบียนและเบียดเบียน
เงินโดยไม่จำเป็น ๕. พระราชบัญญัติที่ใช้อยู่เวลานี้ยกเว้นให้ผู้
รับชดอเถื่อนโดยไม่ต้องมีใบอนุญาต แต่มาตรา ๑๘ ของร่างพระราช
บัญญัติฉบับนี้บังคับให้ผู้รับชดอเถื่อนต้องมีใบอนุญาต เพราะฉะนั้น เกวียน
จะต้องเสียภาษีเพิ่มขึ้นอีกอย่างน้อยปีละ ๓ บาท ย่อมเป็นการเดือด
ร้อนมากและผิดต่อหลักการด้วย ๖. พระราชบัญญัติที่ใช้อยู่เวลานี้
ไม่ได้จำกัดอายุผู้รับชดอเถื่อนส่วนบุคคล แต่มาตรา ๒๒ ข้อ (๑)
ง. ของร่างพระราชบัญญัติกำหนดอายุต้องเกิน ๑๕ ปี ย่อมเป็นการ
เดือดร้อนแก่พวกนักเรียนเป็นอันมาก ๗. พระราชบัญญัติที่ใช้อยู่
เวลานี้ไม่ประสงค์จะเอาคนเข้าคุกในเรื่องเล็กๆ น้อยๆ แต่มาตรา
๒๘ ของร่างพระราชบัญญัติต้องการให้คนเข้าคุกให้มาก ๆ ซึ่งเน
การหมิ่นหมิ่นเหลือจะทนทานได้ เช่นผู้รับชดอเถื่อนผิดข้อบังคับพิเศษ
สำหรับการรับชดอซึ่งกำหนดไว้ในกฎกระทรวงก็ติดคุก ๑ เดือน คง
เป็นต้น ๘. อัตราค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนและออกใบอนุญาต
ชดอเถื่อนและผู้รับชดอซึ่งใช้อยู่เวลานี้ก็แพงมากอยู่แล้ว แต่ในร่างพระ
ราชบัญญัตินี้ยังวางอัตราให้สูงขึ้นอีก คงจะได้นำมาเทียบให้เห็นดังนี้
รถจักรยานสามล้อใช้ส่วนบุคคลในเวลานี้ในพระนครเก็บ ๓ บาท หัว
เมืองเก็บ ๑ บาท อัตราใหม่ ๕ บาท รถจักรยานสามล้อ รับจ้างใน
พระนครเก็บ ๓ บาท หัวเมืองเก็บ ๑ บาท อัตราใหม่ ๕ บาท คง

เป็นต้น เจ้าหน้าที่จะชี้แจงว่าการที่ต้องเปลี่ยนอัตราค่าภาษีสรร
 จักรยานสามล้อรับจ้างให้เป็นปีละ ๒๔ บาทนั้น เพราะความจำเป็น
 ด้วยเหตุว่าผู้ที่ตากรถลากแต่เดิมจะหันเข้าขี่รถจักรยาน จะทำให้
 ค่ารถเบียดเบียนรถลากตกต่ำลงเป็นอันมาก จึงต้องเพิ่มอัตราสักร
 ยานสามล้อรับจ้างเพื่อจะได้ เป็นการชดเชยกัน ข้าพเจ้าเห็นว่า
 เหตุผลที่เจ้าหน้าที่ยกขืนมาอ้างนั้นไม่เป็นการสมควรเลย เพราะเหตุ
 ว่าการตากรถรับจ้างนั้นอยู่ในมือคนต่างดาวทั้งนั้น ส่วนการขี่รถ
 จักรยานรับจ้างนั้น แม้ในพระนครก็ยังมีคนไทยเป็นจำนวนมาก ส่วน
 ตามหัวเมือง เช่นภาคเหนือและภาคอีสานย่อมเป็นคนพื้นเมืองทั้งสิ้น
 เพราะฉะนั้นการที่จะเพิ่มอัตราค่าภาษีสรรก็ย่อมเป็นการคัดค้านจำ
 นวนคนพื้นเมืองที่ขี่รถจักรยานรับจ้างลงทางอ้อม ด้วยเหตุว่าชน
 ต่างดาวนั้นย่อมมีอุปนิสัยต่าง ๆ ทั้งกำลังวิชาและความเพียรมากกว่า
 กัน คนพื้นเมืองก็คงแพ้เป็นแน่นอน ถ้าจะช่วยกันป้องกันไม่ให้ชน
 ต่างดาวมาแย่งการทำมาหาเลี้ยงชีพของคนพื้นเมือง ก็เห็นทางจะทำ
 ได้โดยวิธีอื่น ๆ แต่ไม่ใช่วิธีเพิ่มภาษีดังที่เจ้าหน้าที่ยกขืนจะปฏิบัติ
 อยู่เวลานี้ อนึ่งความประสงค์ของการออกพระราชบัญญัติล้อเลื่อน
 ในชั้นเดิมประสงค์จะใช้ ใน พระนคร และในเขตที่ตั้งรัฐบาลตามหัว
 เมือง เพื่อควบคุมยวดยานต่าง ๆ และเก็บค่าธรรมเนียมบำรุงถนนตาม
 สมควร ต่อมาจนถึง พ.ศ. ๒๔๖๒ ครั้น กรมพระกำแพงเพชร เป็น
 เสนาบดีกระทรวงพาณิชย์และคมนาคม ต้องพระประสงค์จะขยายอา
 นาชาตนาของเจ้าให้ประจักษ์ จึงได้ประกาศขยาย

ประธานฯ กล่าวว่ ขอให้พูดในหลักการ

พระพิณิจนากร ผู้แทนราษฎรจังหวัดเชียงใหม่ กล่าวว่ การขยายการจดทะเบียนตั้งเลือนต่าง ๆ ออกไปตาม มณฑล และ จังหวัดต่าง ๆ อีกหลายจังหวัด ย่อมเป็นการเดือดร้อนแก่ ราษฎรผู้ยากจนเป็นอันมาก แต่ในปี พ.ศ. ๒๔๗๒ นั้น การเศรษฐกิจในประเทศสยามยังไม่ตกต่ำ ความเดือดร้อนก็พอจะทนได้ แต่ปีต่อ ๆ มาจนถึงบัดนี้ การเศรษฐกิจได้ตกต่ำลงมากเหลือที่จะทนทานต่อไปอีกได้ ราษฎรจึงพากันร้องขอต่อกรมไปตาม ๆ กัน ผู้แทนราษฎรจังหวัดต่าง ๆ เป็นส่วนมากหรือทั้งหมดจึงขอรับรองต่อรัฐบาลขอให้ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงคำภาษีอากร และ ค่าธรรมเนียมต่าง ๆ เพื่อบรรเทาความทุกข์ของชนยากจนให้เบาลง แต่แทนที่รัฐบาลระบอบประชาธิปไตยนี้จะฟังเสียงของผู้แทนราษฎรต่าง ๆ กลับจะเพิ่มคำภาษี

ประธานสภาฯ กล่าวว่ คือท่านพูดในเรื่องภาษีอะไรไปเสียแล้ว ฟังข้าพเจ้าก่อน คือขอให้พูดกันในเรื่องหลักการ ข้าพเจ้าทนฟังท่านมา ท่านพูดในเรื่องภาษีอื่น เพราะฉะนั้นขอให้ทราบว่ หลักการจะรับหลักการหรือไม่รับ ส่วนรายละเอียดแปรญัตติกันได้

พระพิณิจนากร ผู้แทน ราษฎร จังหวัด เชียงใหม่ กล่าวว่ ข้าพเจ้าก็พูดว่ไม่ควรจะให้มีหลักการ แต่ก็จะต้องหาเหตุผล ถ้าไม่มีเหตุผลแล้ว ข้าพเจ้าคิดว่าท่านประธานฯ ไม่ควรจะตัดสินใจ รัฐธรรมนูญมาตรา ๔๐ เขาไว้ทำไม ถ้าเช่นนั้นก็เขาออกเสียดีกว่า

ประธานสภาฯ กล่าวว่า ไม่ใช่ ขอชี้แจงให้ท่านฟัง คือคนอื่นก็เห็นกันหมดแล้ว ขอให้พูดให้ชัดๆ ไม่ใช่แค่ดลใจเลย

พระพิณจนากร ผู้แทนราษฎรจังหวัดเชียงใหม่ กล่าวว่า ขอประธานโทษ ถ้าไม่มีเหตุผลก็จะต้องแพ้รัฐบาล ข้าพเจ้าจำเป็นจะต้องพูด

ประธานสภาฯ กล่าวว่า ขอให้พูดในหลัก

พระพิณจนากร ผู้แทนราษฎรจังหวัดเชียงใหม่ กล่าวว่า ข้าพเจ้ามีความเสียใจที่เดินไปเช่นนั้น และอีกประการหนึ่ง ข้าพเจ้าขอกราบเรียนว่า การขับพรรคกิจราษฎรนั้น ข้าพเจ้าได้ทราบว่าเป็นประเทศอังกฤษเราไม่ต้องจดทะเบียนและไม่ต้องขอใบอนุญาตขับชื่อนี้ทุกคน ประเด็น แปลว่าไม่ต้องเสียค่าภาษีอย่างใดเลย และในประเทศอื่นบางประเทศ แม้จะมีการจดทะเบียนและต้องขอใบอนุญาต รัฐบาลหรือเทศบาลก็เรียกค่าธรรมเนียมขั้นต่ำที่สุด เพราะเขาถือว่าคนใช้รถจักรยานโดยมากย่อมเป็นคนจน และการเก็บภาษีนี้นั้นตามคำร่ำเอื้อนทุกคำร่ำในต่างประเทศก็นำมาให้เก็บภาษีโดยความจริง แต่ตามความจริงนั้น ตามพหุนัยแล้วเขาย่อมเก็บภาษีทางอ้อม บางทีข้าพเจ้าพูดไปก็อาจจะเป็นสิ่งที่ท่านประธานฯ คือให้ข้าพเจ้านั่งเท่านั้น เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าก็คิดว่าจะสรุปความว่า ส่วนหัวเมืองทั้งปวงที่ใช้พระราชบัญญัติสุราษฎร์ธานีและจะต้องเสียภาษีค่าน้ำมันนั้น มันคือครุอันยิ่งสิ่งที่ท่านผู้แทนจังหวัดสุพรรณได้อภิปรายมาแล้ว อย่างเชียงใหม่

เป็นคั้น เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าคิดว่าในเวลาที่หวั่นไหวต่อแต่ละในเวลาที่
ที่ยังมีบทเฉพาะกาลอยู่นี้ ข้าพเจ้าไม่มีโอกาสที่จะทำอะไรได้ดีไปกว่า
ที่จะร้องเรียนกราบไหว้รัฐบาลนี้ให้ทำไปแต่ก็ขอให้ปรึกษาหารือกับ
ตุลาภิบาลหรือเทศบาล คือปรับปรุงวางอัตราเสียให้ดีกว่าก่อนที่จะได้
เสนอพระราชบัญญัติคั้นมา

น.ค. หอดวงจันทร์นาถสวัสดิ์ ร.น. รัฐมนตรีรักษาการแทน
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย กล่าววาทะ คือได้มีสมาชิกหลาย
ท่านข้องใจ แต่ที่ข้าพเจ้าขอชี้แจงข้อข้องใจของท่านเหล่านั้น คือ
ว่ามีสมาชิกผู้หนึ่งข้องใจว่า ในมาตราที่ให้อำนาจฝ่ายบริหารมากเกินไป
ไปในการที่จะเก็บค่าธรรมเนียมได้ตามใจ แต่ความจริงกฎหมายเดิม
นั้นก็ได้ประกาศออกใช้แล้ว แต่ก็เป็นเพียงประกาศเท่านั้น ข้าพเจ้า
เห็นว่าฝ่ายบริหารไม่ได้ใช้เลย โดยฉะเพาะอย่างยิ่ง ก็คือว่าตั้งแต่
เปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นคั้นมา เพราะฉะนั้นในข้อนี้คิดว่าอำนาจ
ฝ่ายบริหารมากกว่าเดิมนี้ไม่เป็นความจริง และในสมัยนี้ยังเปลี่ยนแปลง
แทนที่จะเป็นประกาศ ต้องทำเป็นกฎกระทรวงหรืออะไรก็ตาม
ร่างนี้ นอกจากนั้นท่านยังย่อมมีโอกาสควบคุมได้ ในเมื่อทางฝ่าย
บริหารก็ยอมรับอยู่แล้วว่าในเรื่องที่จะเก็บภาษีค่าธรรมเนียมด้วย
ไม่จำเป็นแล้ว รัฐบาลจะไม่เก็บเป็นอันขาด และนอกจากนี้ก็มีข้อ
เข้าใจผิดกันมาก โดยในแง่ที่ทางรัฐบาลเห็นว่าจะเป็นประโยชน์นั้นเอง
มีสมาชิกหลายท่าน บางท่าน โดยฉะเพาะก็คือ พระพิณิจา อภิปราย

ไปในทางที่กดขี่เห็นเป็นไม่เป็นประโยชน์ เป็นต้นว่าในเรื่องอายุใบ
อนุญาตที่กำหนดให้ครบใน วันที่ ๓๐ กันยายนนั้น ความจริงเพื่อประ-
โยชน์ที่จะไม่ให้จรวดทะเบียนมาค้างค่างได้ คือ ครบอายุ วันที่ ๓๐
กันยายนถึง ๓๐ กันยายน เช่นเดียวกันกับ ๓๑ มีนาคม ถึง ๓๑ มีนาคม
แต่เปลี่ยนเวลาให้มาจรวดทะเบียนให้แตกต่างออกไปเท่านั้น เพราะว่า
เป็นการค้างค่างเสียเวลาการทำมาหากินของราษฎร มาตรา ๑๗ ซึ่ง
ข้อใจอยู่นั้น แต่เดิมมาไม่ได้มีการกำหนดเป็นกฎหมาย ได้ให้อำ-
นาจในการที่ผู้ซึ่งไม่มีทะเบียนใบขับขีจะไปผูกมัดจับจรวด เป็นต้นว่า
เราจะต้องการใด ไปต่อทะเบียน เช่นนี้ในการที่เราไปทำเรื่อก็คงง่าย ๆ
กับว่าไปดอบทำกัน ซึ่งเป็นการไม่สู้จะถูกต้องนัก ตามมาตรา ๑๗
ก็ให้อำนาจที่จะขออนุญาตเจ้าพนักงานได้ และย่อมปลดออกได้ด้วยประ-
การทั้งปวง นอกจากนั้นก็เป็นในเรื่องรายละเอียด และในเรื่อง
อัตราค่าธรรมเนียม ขอให้ท่านสังเกตว่าได้กำหนดไว้ในพระราช
บัญญัตินี้เป็นอัตราค่าธรรมเนียมชั้นสูง ซึ่งผิดจากกฎหมายเดิม ซึ่ง
มีอยู่ตั้งแต่ชั้นต่ำและชั้นสูง ถึงแม้ว่าสภาพการณ์เป็นอย่างไรก็ดี
ฝ่ายบริหารไม่สามารรถจะเก็บให้ต่ำกว่าอัตราชั้นต่ำ แต่ตามร่างใหม่
แล้ว จะเก็บได้ไม่เกินชั้นสูง ส่วนที่กำหนดอัตราจะสูงไปเท่าไร
เพียงใดนั้น ท่านสมาชิกย่อมมีโอกาสที่จะแปรญัตติได้ในชั้นกรรมา-
ธิการ นอกจากนั้นก็ยังมีประโยชน์แห่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวที่ได้เสนอ
มาแล้ว รัฐบาลไม่ปรารถนาจะทำอะไรในการที่จะให้เกิดความเดือด

ร้อนและไม่เป็นที่พอใจแก่ราษฎร เจตนาของเราอาจจะไม่ตรงกัน และท่านมีโอกาสดำเนินงานในชั้นกรรมาธิการ รัฐบาลเห็นว่าถ้าสภาฯ จะรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติฯ และหลักการส่วนมากไม่ได้เปลี่ยนแปลงจากของเดิม และมีอยู่บ้างบางอย่าง เช่นรกรจักรยาน ท่านย่อมสามารถจะแปรญัตติอย่างไรก็ได้ จึงเป็นการที่น่าจะรับร่างพระราชบัญญัติฯ ได้พิจารณา และตกแต่งแก้ไขเพิ่มเติมให้เป็นอันสมบูรณ์จริง ๆ เพราะหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติฯ ไม่ได้ผูกพันท่านสมาชิกแต่อย่างใด ดังหลักการที่ได้ปรากฏในร่างนั้น

หลวงจวนทิปวิชา ผู้แทนราษฎรจังหวัดสงขลา กล่าวว่า ข้าพเจ้าเห็นว่าสภาฯ ยังไม่ควรรับหลักการ เพราะเหตุว่าอัตราค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ได้ตราขึ้นเป็นอันมาก ท่านรัฐมนตรีว่าการเกษม วัฒนศรีว่าการ กระทรวงมหาดไทย บอกว่าอัตราฯ ตราไว้อย่างสูง แต่ว่าอย่างต่ำไม่ได้กำหนดไว้ แล้วแต่ทางฝ่ายบริหารจะกำหนดนั้น ข้าพเจ้าไม่ทราบว่าทางฝ่ายบริหารจะกำหนดเท่าไร อาจจะกำหนดลดเพียงบาทสองบาทเท่านั้น ท่านจะรับรองให้สภาฯ ทราบได้หรือไม่ ว่า อย่าง ๑๕ บาทจะลดลงเหลือ ๒ บาท ท่านก็รับรองอยู่ไม่ได้นั่นเอง ด้วยเหตุหลายประการซึ่งแสดงให้เห็นว่าสูงจนเป็นอันมาก อย่างรกรจักรยาน ๓ ถีบมี ๒๐ บาท และเกวียน ๑๕ บาท อย่างนี้เป็นต้น แล้วถดถอยลงอย่างอื่นซึ่งถ้าหากเช่นด้วยคนมี ๕ บาท นบางที่จะเก็บมี

๕ บาท และรถจักรยานเก็บมีดะ ๒๕ บาท มันต่างกันตั้ง ๕ เท่า นี่ท่าน
เห็นเป็นการสมควรแล้วหรือ นี่จะเป็นการแสดงว่าเราอุดหนุนเจ้า
มากกว่าคนไทย

ประธานสภาฯ กล่าวว่่า คำนั้นไม่เหมาะ

หลวงวรนิติปรีชา ผู้แทนราษฎรจังหวัดสงขลา กล่าวว่่า
เพราะเหตุว่่าคนไทยเราโดยมากที่ข้บรถจักรยาน ๑ คัน เขาเข้ากินค่า
วันหนึ่ง ๆ ได้ สัก กี่ สตางค์ บางทีก็ ๒ บาท เท่านั้น เงิน ๒๕ บาท
พอกหาเข้ากินค่า เช่นนี้เราควรจะอุดหนุนให้มีการทำมาหากิน ให้
เขาคิดว่่าจะ วิตนากาแน่น เช่นนี้ เขาก็จะมีเงินเหลือที่จะเสียภาษี
อากรให้รัฐบาลเท่าไร มีดะ ๕ บาทก็หาแทบไม่ได้ เพราะฉะนั้น
เห็น ว่่าอัตราที่ว่่า ข้นสูง นั้นเห็น ว่่า สูงมาก ที่เดียว แต่ ส่วนอัตรา
ขั้นต่ำรัฐบาล ก็ บอก ไม่ได้ ว่่า ค่าเท่าไร ที่ว่่าจะ แปร ญัตติ ลง
ไปได้นั้น ข้าพเจ้าไม่เถียงเลย แต่ว่่าเมื่อรับหลักการแล้วจะแปร
เท่าไรก็ไม่ได้ เพราะว่่าในชั้นกรรมาธิการและชั้นสภานั้นจะเป็นไป
ตามที่ แปรญัตติ เป็นส่วนน้อย ที่สุดก็จะ เป็นไปตามที่ เราแปรญัตติ
และบางทีก็ เป็นมาตามร่างที่รัฐบาลเสนอมาแน่แท้ ส่วนมากเป็นเช่น
นี้ ขอเสนอให้ที่ ประชุมนี้ ทราบว่่าค่าธรรมเนียมเกวียนเมื่อก่อนนี้
เคยเก็บ ๒ บาท ในมณฑลอุดร และในที่สุดก็ยกเลิกไป บัดนี้กลับจะมา
ให้เสียอีก เป็นความยุติธรรมแล้วหรือ จะเป็นการสมควรอย่างไร
ที่รัฐบาลเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้เข้ามา และงบประมาณ ก็เข้าสู่

คุณภาพแล้ว และรัฐบาลรับข้อสังเกตว่า จะพยายามที่จะแบ่งเบาภาระหนักในเรื่องภาษีอากร ซึ่งเป็นภาระอันหนักอยู่แก่ราษฎรให้เบาบางลงไป นกดับจะเพิ่มหนักขึ้น ไม่ตรงต่อถ้อยคำที่ได้ให้ข้อสังเกตมาใช้หรือ เกือบที่ใช้ตามบ้านนอกนั้น ขอให้รัฐบาลจงทราบไว้ว่า รัฐบาลไม่ได้ไปทำทางให้เขาเลย เขาทำทางของเขาเองแล้วจะไปเก็บภาษีอากรของเขา เหตุที่ทางรัฐบาลได้ประกาศยกเลิกนั้น เขาได้ทำทางของเขา เขาใช้ทางที่เขาทำขึ้น มันจะมาเสียภาษีอากรหนักขึ้น ทางที่รัฐบาลจะทำก็คือว่าควบคุมในเรื่องรถ ๓ ล้อ หรือรถเจ๊กเหล่านี้ให้ปลอดภัย คือให้ความปลอดภัยแก่ประชาชน ในบ้านปรางค์ว่ารถเหล่านี้ก็เป็นอันตรายอยู่มาก ซึ่งน้อยคนที่จะกล้าใช้รถชนิดนี้ เพราะเหตุว่าพอรถยนต์ไปเฉี่ยวเข้านิดเดียว ก็หกคะเมนตีลังกาถึงแก่ชีวิตไปหลายรายแล้ว อีกอย่างหนึ่งท่านว่าจะพยายามที่จะใช้ ในจังหวัดบางจังหวัดที่เห็นว่าสมควรที่จะใช้ ถ้าไม่สมควรก็จะไม่ใช้นั้น ข้าพเจ้าไม่ทราบว่าจะเอากำหนดกฎเกณฑ์อย่างไรว่าจังหวัดใดมีฐานะสมควรที่จะเก็บหรือไม่ควรที่จะเก็บ สภาพการณ์ทั่ว ๆ ไปในจังหวัดของประเทศสยามก็คล้าย ๆ กัน โดยมาก ที่มีคือน้อยก็คือนครเพาะมณฑลกรุงเทพฯ หรือภาคกลาง หรือภาคใต้ หรือภาคเหนือ คือ เชียงราย ลำปาง เหล่านี้ท่านจะเห็นแล้ว และบางท่านไม่เห็นเพราะท่านไม่เคยไป ขอย้ำว่าแต่ปีละ ๒๔ บาทเลย.....

ประธานสภาฯ กล่าวว่า ขอให้ท่านพูดในเรื่องหลัก

หตทวงวรนิคิปริชา ผู้แทนราษฎรจังหวัดสงขลา กล่าว
 หตทในเรื่องที่ว่าไม่ควรรับหตทการ บัดนี้ ๒ บาท ๓ บาท เงินด้วยยัง
 หาเสียไม่ได้ ซึ่งเป็นทางหนึ่งซึ่งราษฎรจะทำมาหากิน ท่านจะมาคัด
 ทอนทางทำมาหากินเช่นนั้น ขอได้โปรด รัฐบาลควรจะมียังความกิด
 เสียก่อน และถอนไป เราจะไม่ชอบคุณท่านเป็นอันมาก แต่ราษฎร
 จะชรังธการ และราษฎรจะเคารพนับถือรัฐบาลเป็นอันมาก
 ข้าพเจ้าขออ้อนวอนท่านอีกครั้งหนึ่ง

นายเตียง ไชยกาต ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี กล่าว
 ว่า หตทการในเรื่องนี้ ถ้าตามตัวหนังสือและพร้อมกับคำแถลงของ
 ท่านรัฐมนตรีก็พอจะฟังได้เป็นส่วนใหญ่กว่า มีหตทการที่จะช่วยเหลือ
 ตั้งแต่วิถีความสู่แก่ราษฎร แทนที่จะเป็นการให้ภาระ แต่ว่าเมื่อ
 พิจารณาโดยทั่ว ๆ ไปพร้อมกับความมุ่งหมายทำให้เห็นไปว่า ข้อ
 ความข้อหนึ่งซึ่งมีว่า ภาษีอากรค่าจดทะเบียนเกวียนจะใช้เฉพาะแต่
 ๓ จังหวัดซึ่งได้ประกาศอยู่ก่อนพระราชบัญญัติเท่านั้น นอกจากนั้น
 มีข้อความว่า “ถ้าจะประกาศเมื่อไรจะออกเป็นพระราชกฤษฎีกา”
 ปัญหาของข้าพเจ้าก็คืออยู่อยู่และระวังเสมอว่า สิ่งใด พระราช
 บัญญัติใด ถ้าจะมีการกระทบกระเทือนหรือต้องนำไปสู่แผนแห่งการ
 เพิ่มภาระแก่ราษฎร ดังนั้นก็ย่อมอยู่ในความจำเป็นที่ข้าพเจ้าจะต้อง
 เรียน ในปัญหาเรื่องนี้ว่าพระราชบัญญัตินี้ว่า “เมื่อใดทางราช
 การเห็นสมควรจะใช้พระราชบัญญัตินี้” ฉะนั้นข้อความที่กล่าวแล้ว

นั้นจะได้ออกพระราชกฤษฎีกา” บัญหาจึงเกิดขึ้นว่า การที่จะออกพระราชกำหนดกฎหมาย คล้าย ๆ ให้อำนาจ แก่ ทางฝ่ายบริหาร ออกพระราชกฤษฎีกานั้น เป็นเรื่องที่สภาฯ เราได้เคยทำความเข้าใจกันมาหลายครั้งหลายคราแล้ว ฉะนั้นอย่างนี้การมีสภาฯ ออกกฎหมายเพื่ออะไร ถ้าเพิ่งเดินไปให้ละเอียดก็หมายความว่า เพื่อจะแบ่งอำนาจอันกว้างขวางจากรัฐบาลให้อยู่ในสภาฯ นี้ เพราะฉะนั้นเมื่อออกเช่นนั้นแล้ว ข้าพเจ้าขอเรียนว่าข้าพเจ้าเองมีความตกใจ แต่ว่าอย่างไรก็ดี ข้าพเจ้าหวังว่าจะได้รับการปรับความเข้าใจจากท่านสมาชิกการคณะรัฐมนตรีอีกครั้งหนึ่ง

ขุนวรดิษฐ์ครุฑเวทย์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดหนองคาย กล่าวว่าการที่รัฐบาลตั้งความมุ่งหมายที่จะควบคุมยอดยานนั้น ข้าพเจ้าก็เห็นความจำเป็นเหมือนกัน แต่ที่ว่าเราจะต้องระมัดระวังหรือจะต้องคิดแต่เพียงว่าเราจะควบคุมเท่าที่ควรจะต้องควบคุมเท่านั้น ไม่ใช่ว่ายานใด ๆ และท้องถิ่นใด ๆ นั้นเราควรจะควบคุมเสียหมด ยานอันเป็นภัยแก่บุคคล เช่น รถยนต์ รถจักรยาน เหล่านี้ แหม่นอนตั้งเหล่านี้นอนเป็นภัยได้อย่างไหน แต่ที่ว่าเกวียนนั้นข้าพเจ้ายังไม่เคยเห็นว่าเป็นภัยแก่ใคร ข้าพเจ้าอยู่ในมณฑลอุดร ๒๓ ปี ข้าพเจ้ายังไม่เคยเห็นและเคยได้ยินว่าเกวียน นั้นไปทำคนตาย เพราะเหตุว่า ความแค้นของเกวียนและท้องถิ่นที่เกวียนจะเดินไปนั้นผิดกับความแค้นของ รถยนต์ และท้องถิ่นซึ่งมีทางให้รถยนต์เดินได้ เพราะเหตุนี้ข้าพเจ้ายังคิดว่า

พูดถึงเรื่องเกวียนแล้วยังไม่ถึงสมัยที่จะควรควบคุมเสียด้วยซ้ำ จริงอยู่ถ้าหากว่าเกวียนใดๆ เข้ามาเดินถนนในพระนคร หรือที่เรียกว่าถนนหลวง ก็ว่าถนนซึ่งได้ใช้ยวดยานเช่นรถยนต์หรือรถจักรยานนั้นแล้ว อาจจะเป็นภัยได้บ้างเหมือนกัน โดยรถยนต์นั่นเอง หรือว่าโดยรถจักรยานนั่นเอง แต่ถ้าเช่นนั้นเราก็ควรจะตั้งบ้านตั้งช่องที่ ก็คือว่าเราไม่ควรจะถือเอาว่าเราจะประกาศในจังหวัดนั้นจังหวัดนั้น ควรจะถือเป็นท้องที่ คือท้องที่ใดมีหนทางรถยนต์หรือรถจักรยานสัญจรแล้วก็ควรอยู่ ถ้าหากว่าเกวียนไปเดินปะปนด้วยก็ควรจะให้ เกวียนนั้นควบคุม อีกประการหนึ่ง จริงอยู่รัฐบาลได้แถลงว่ารัฐบาลยังไม่จะต้องกับเกวียนในภาคอีสาน แต่ที่ว่าต่อไปภายหน้านั้นอาจจะจะต้องก็ได้ คือว่าอาจจะประกาศใช้พระราชกฤษฎีกาได้ แต่ที่ว่าในขณะนี้ถ้าหากว่าเราไม่ชี้แจงให้รัฐบาลเข้าใจเสียขึ้นหนึ่งก่อนแล้ว เมื่อประกาศไปแล้วผลร้ายจะไปตกอยู่แก่ราษฎรเป็นอย่างยิ่งทีเดียว เพราะเหตุใด เพราะเหตุว่าเกวียนนั้นในภาคอีสานนั้นมันเป็นเครื่องจำเป็นของชีวิตจริงๆ คือว่าเกวียนนั้นได้ใช้ขนฟืน ขนข้าวในนา และขนสินค้าลงมาขาย ที่ทางขอนแก่นหรือทางโคราชนี้ ครอบครัวยุหนึ่งย่อมจะมีเกวียนหลายเล่ม ๔ เล่ม หรือ ๕ เล่มโดยทั่วไป และบุคคลซึ่งใช้รับเกวียนนั้นโดยมากใช้คนในครอบครัวนั่นเอง เช่นกับว่าเด็กอายุ ๑๒ ปี ๑๓ ปี ๑๔ ปี ใช้รับเกวียนให้บิดามารดาโดยบิดามารดาควบคุมไปได้ด้วยกัน แต่ก็ถ้าหากว่าเราใช้พระราชบัญญัตินั้นออกไป

แล้ว เด็กเหล่านั้นตลอดจนกระทั่งภรรยาของเจ้าของบ้านนั้นจะมีคดียัง
มาจกทะเบียน และเมื่อจกทะเบียนแล้วจะเป็นการยากกับราษฎรเพียง
ไร นี่แหละเป็นสิ่งที่ว่าเมื่อออกไปแล้วอาจจะทำความเสียหายให้แก่
ราษฎรได้ ดังที่ได้ยกมาให้ทราบอีกอย่างหนึ่ง อีกประการหนึ่งถ้า
พูดเฉพาะเรื่องเกวียนนั้น ตามปกติที่เป็นอยู่ทุกวันนี้ เวลาเกวียนไปไหน
เช่นกับว่า ชนสินค้าไปไหน เจ้าของเกวียน พร้อมที่จะเตรียม เกวียน
หรืออาจตามเกวียนไป ในเมื่อเกวียนหัก เป็นธรรมดาของเกวียนนั้น
เมื่อไม่ค้อยู่แล้ว นี่ข้าพเจ้าไม่ได้ หมายความว่า เกวียนใน พระนคร
และมณฑลอื่นๆ ได้ เมื่อเป็นเช่นนั้นเราจะไปควบคุมทำไม อีกประการ
หนึ่งดูเหมือนว่า รัฐบาลจะควบคุมเกวียนอย่างภาคอีสาน ตามหลัก
การอันนี้ข้าพเจ้าเข้าใจว่าเกวียนเหล่านั้น จะต้องถูกเก็บภาษี และรถ
ยนต์ก็จะเข้ามาแทนที่ในการที่ขนส่งสินค้านี้ คือเป็นทางที่เสียหาย
แก่ประเทศอย่างใหญ่หลวงส่วนหนึ่งแล้ว เพราะเหตุนี้ข้าพเจ้าคิด
ว่าไม่น่าจะรับหลักการนี้ นอกจากรัฐบาลจะถอนคืนไปเสีย ไปร่าง
มาใหม่ ถ้าหากว่าเราจะยกเอาเกวียนออก ข้าพเจ้าก็คิดว่าเป็นการดี
กว่าที่ไม่ยกเอาออก อีกข้อหนึ่งที่ข้าพเจ้ายังข้องใจก็คือว่าในการที่
รัฐบาลจะขออำนาจประกาศใช้พระราชกฤษฎีกาในท้องที่จังหวัดใด ๆ
ก็ได้นั้น ข้าพเจ้าเข้าใจว่ากฎ กฤษฎีกาก็ดี หรือ พระราชกฤษฎีกา
ก็ดี สิ่งเหล่านั้นไม่ใช่ เป็นสิ่งที่ขอ อำนาจไป บังคับ แต่ทว่าเป็นแค่
เครื่องมือดำเนินการ ตามพระราชบัญญัติเท่านั้น เช่นว่าพระราชกำหนด

กฎกระทรวง ก็ว่าจะต้องใช้ทะเบียนอย่างนั้น หรือจะใช้แบบพิมพ์
อย่างนั้นเป็นต้น ในการที่เราเรียกเก็บค่าธรรมเนียมนั้น ถ้าจะว่าแท้จริง
ก็เป็นภาษีอย่างถาวร ๆ เพราะฉะนั้นเมื่อรัฐบาลยังไม่ได้จัดการดำ-
รงทำให้รู้ความเป็นอยู่ ของพลเมืองว่า ความเป็น อยู่ของเขา นั้นว่า เป็น
อย่างไร คือว่าในท้องถิ่นใดที่สมบูรณ์หรือเป็นปานกลาง หรือว่าใน
ท้องถิ่นใดอยู่ในความอดคึกคักเช่นนั้นแล้ว รัฐบาลจะประกาศเรียก
ออกไปในอัตราอันเดียวกัน เหมือนกัน ข้าพเจ้าก็เห็นว่าเป็นการทำผิด
ไม่ถูกต้องตามหลักเกณฑ์การเก็บภาษี เพราะเหตุฉะนั้นข้าพเจ้าคิด
ว่ารัฐบาลไม่ควรจะรออีกนานเช่นนั้นไปใช้ ถ้าหากว่าจะประกาศใช้
ในท้องถิ่นใดก็จะต้องปรึกษากัน ทั้งความคิดเห็นของผู้แทนราษฎร
โดยทั่ว ๆ ไปก็จะคิดว่า และไม่น่าจะผิดพลาด อีกประการหนึ่ง จริง
อยู่ ก่อนที่รัฐบาลจะได้ประกาศในท้องถิ่นใดนั้น ก็ย่อมจะได้ ปรึกษา
ข้าหลวงประจำจังหวัดเหมือนกัน และข้าพเจ้าคิดว่าการปรึกษาข้า-
หลวงประจำจังหวัดนั้นอาจจะไม่ยังเป็นผลดีจริง ๆ ก็ได้ ด้วยเหตุนี้
ข้าพเจ้าจึงคิดว่าอยากจะใคร่ขอรับรองให้รัฐบาลนั้นถอนญัตตินี้ไปเสียก่อน
แล้วไปคิดปรับปรุงรูปร่างแล้วก็เสนอมาใหม่ภายหลัง

นายเนย สุขุม ผู้แทนราษฎรจังหวัดขอนแก่น กล่าวว่า
หลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้เท่าที่ข้าพเจ้าได้อ่าน และเท่าที่ทราบ
เดชะวิการคณะรัฐมนตรีได้ แถลงประกอบ ข้าพเจ้า มีความเห็นพ้อง
ด้วย เพราะเหตุว่าเรากำลังจะปรับปรุงพระราชบัญญัติ

เดือนแล้ว หรือหาไม่ โดย ฉะเพาะ ความเห็น ของข้าพเจ้า เห็นว่า
สมควรอย่างยิ่งที่จะมีการปรับปรุง แต่มีสมาชิกบางท่านมีความข้อง
ใจในมาตราต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับเรื่องค่าธรรมเนียม สมาชิกของเรามี
สิทธิที่จะขอแปรญัตติได้ในชั้นกรรมาธิการ จะแปรอย่างต่ำ ๒ สดต่างก็
ก็ได้ เป็นอำนาจของสมาชิกที่จะแปรญัตติ โดยฉะเพาะอย่างยิ่งใน
เรื่องเกวียนแล้ว ข้าพเจ้า เห็นตรงกันข้าม กับเพื่อน สมาชิกที่ได้อภิ-
ปราย เกวียนนั้น เป็นสิ่งที่เกะกะถนนหนทาง มากทีเดียว จำพวก
ข้าพเจ้า เห็นว่าเป็น การสมควรที่จะต้องควบคุม อีกประการหนึ่งถ้า
คณะรัฐบาลนั้นได้รับรองด้วยเกียรติยศแล้วว่าเกวียนนั้นเมื่อออกประ-
ภาศให้พระราชบัญญัติแล้วก็จะเก็บภาษีอากรเกวียนฉะเพาะท้องถิ่น
ได้เก็บอยู่แล้ว จะไม่กระทบกระเทือนถึงจังหวัดซึ่งไม่เคยเก็บเลย เจ็บ
ไว้แต่ในเหตุการณ์จำเป็นจริง ๆ แล้วอีกประการหนึ่งที่ท่านสมาชิก
มีความวิตกว่า ถ้าหากว่ารัฐบาลจะออกพระราชกฤษฎีกาโดยอาศัย
อำนาจ แห่ง พระราชบัญญัตินี้ เกรงว่า จะเป็น การกระทบกระเทือน กับ
ราษฎรในท้องถิ่นของท่านนั้น ท่านมีความเห็นว่าควรจะออกเป็นพระ
ราชบัญญัติฉะเพาะท้องถิ่น ๆ ขอนข้าพเจ้าก็เห็นชอบด้วยเหมือนกัน
ถ้าหากว่ารัฐบาลจะปฏิบัติตามได้

น.ต. หลวงข้ารงนาวาสวัสดิ์ ร.น. รัฐมนตรีรักษาราชการแทน
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย กล่าวว่า รัฐบาลขอประทาน

ข้างออกครึ่งหนึ่ง บางทีเราจะคิดเวลาได้มาก เพราะเหตุว่าในการที่
 ได้เถียงกันนั้นก็เท่าที่พูดกันเจตนาดีด้วยกันทุกฝ่าย แต่ทว่าในความ
 เข้าใจนั้นเรายังปรับให้ตรงกันไม่ได้ รัฐบาลบอกแล้วว่าในการที่จะ
 เสนอร่างพระราชบัญญัตินี้ไม่ได้เสนอเพื่อเจตนาที่จะหาประโยชน์ใน
 เรื่องภาษีอากร และไม่ได้เจตนาที่จะไปยังความเดือดร้อนให้แก่ราษ-
 ฏร เพราะว่าการภาษีอากรเดือดร้อนกันมากแล้ว รัฐบาลก็ยอมอยู่ไม่ได้
 อยู่เอง รัฐบาลคงไม่อยากจะทำเช่นนั้น นอกจากจำเป็นจริงๆ ที่นี้
 เท่าที่อธิบายกันมา มีสมาชิกหลายท่าน คือมีฝ่ายหนึ่งข้องใจใน
 เรื่องมาตรา ๒ คือให้อำนาจบริหารในการที่จะให้อำนาจบริหารที่จะ
 ประกาศพระราชกฤษฎีกาบังคับใช้การจดทะเบียนในจังหวัดใด ๆ และ
 การกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมด้วยในข้อนี้ กฏหมายเดิมเรามีอยู่
 แล้ว ไม่ใช่กฏหมายเดิมเราไม่มี นอกจากนั้นให้แต่เพียงประกาศ
 เท่านั้นเองก็ใช้ได้ ข้อที่รัฐบาลจำเป็นจะต้องมีอำนาจนั้นอยู่ ก็
 เพราะเหตุว่าพระราชบัญญัติข้อนี้ไม่ใช่เฉพาะแต่เรื่องเกี่ยวอย่าง
 เดียว ย่อมมีรถจักรยาน ๒ ถัง ๓ ถัง และมีข้ออื่น ๆ ด้วย ซึ่ง
 เหตุการณ์และความเป็นไปได้ในจังหวัดหนึ่ง ๆ ก็แตกต่างกัน ถ้าแม้ว่า
 ทุกสิ่งทุกอย่าง เราจะต้อง ระบุในสภาขึ้นแล้ว ในเวลาที่ไม่ใช่สมัย
 ประชุม ก็ย่อม จะทำงาน ขลุ่ยขัดกันในอันที่ใช้ พระราชบัญญัติข้อนี้
 เฉพาะ เก็บค่าธรรมเนียมในเรื่อง รถจักรยานบ้าง และในเรื่อง รถ
 จักรยาน ๓ ถังบ้างเป็นต้น ถ้าแม้ว่าสภาฯ นี้จะมาทำงาน อันนี้แล้ว

กุ้ย่อมจะเป็นการรวมควมเวลาของสภาฯ มากเกินไป อีกประการหนึ่ง
 ในการที่ให้อำนาจแก่ฝ่ายบริหารแล้วไม่เป็นของผิดแปลก คือหมาย
 ความว่าเราได้กำหนดเอาไว้แล้วในท้ายพระราชบัญญัตินี้ และนอก
 จากนั้น ทางสภาฯ ยังมีอำนาจที่จะควบคุมใน การต่าง ๆ ได้ อีก ด้วย
 เพราะฉะนั้นในเรื่องอำนาจใน มาตรา ๒ หากเป็นเรื่อง ซึ่งทางฝ่ายสภาฯ
 จะวิตกประการใดไม่ ถัดจากนี้มากก็มีในเรื่องเกวียน มีบางท่านเข้าใจ
 ว่า เวลานั้นไม่ได้เสียภาษีอยู่ทุกจังหวัด ความจริง เกวียนได้เสียอยู่
 แล้ว ๓๓ จังหวัด และในข้างท้ายนี้ก็ไม่เก็บเพิ่มเติม นอกจากนั้นรัฐ-
 ชาติก็ได้แถลงแล้วว่าไม่ปรารถนาที่จะเก็บเพิ่มเติมขึ้นอีก ด้วยเหตุผล
 ดังที่ท่านสมาชิกได้อภิปรายมาแล้วรัฐบาลไม่เห็นด้วยในเรื่องที่ว่าเรา
 ไม่ได้ทำทางของเขา แต่ส่วนในเรื่องการให้สำหรับชนชาว ลากช้าง
 ะไรพวกนี้ รัฐบาลมีความเห็นพ้องด้วยในข้อนี้ และได้แถลงไว้
 แล้วว่าจะไม่เก็บในเรื่องเกวียน ที่ปัญหาในชั้นที่ ๓ ก็มีในเรื่องรถ
 จักรยาน ๓ ต่อ ในเรื่องนี้เป็นปัญหาซึ่งเกี่ยวเนื่องกับนโยบายซึ่งสมาชิก
 ย่อมมีสิทธิที่จะอภิปรายได้ โดยกว้างขวางในชั้นกรรมาธิการ ความ
 จริงเจตนาของสมาชิกกับรัฐบาลตรงกันแต่ในชั้นที่จะรักษาประโยชน์
 ดังที่ท่านต้องการ ตลอดจนกระทั่งในเรื่องเกวียนซึ่งเรายังเก็บอยู่บาง
 จังหวัดนั้นด้วย ส่วนอัตราขึ้นสูงขึ้นต่ำนั้นอีกประเด็นหนึ่ง และมี
 สมาชิกบางท่านข้องใจว่าทำไมไม่กำหนดอัตราขึ้นต่ำไว้ด้วย เพื่อให้
 อำนาจฝ่ายบริหาร ไม่อยากกำหนดอัตราขึ้นต่ำในชั้นที่จะลดหย่อนซึ่ง

แล้วแต่กรณี ข้าพเจ้าขอชักตัวอย่างเป็นต้นกฎหมายมาตรา ๘ กำหนดไว้ว่าอัตราอย่างต่ำ ๓ บาท และอย่างสูง ๓ บาท ตามร่างใหม่ไม่เกิน ๓ บาท เพราะฉะนั้นจะเก็บเกิน ๓ บาทไม่ได้ แต่จะเก็บได้ถึงเดียวได้ แต่ตามกฎหมายเก่าจะเก็บเช่นนั้นไม่ได้ อีกอันหนึ่งก็คือ ในเรื่องรถจักรยานเดิมมีกำหนดอย่างต่ำ ๓ บาท อัตราสูงปีละ ๕ บาท ในนี้ อัตราสูง ๕ บาท เพราะฉะนั้นจะเก็บเพียงบาทเดียวหรือเก็บ ๒ สตางค์ ท่านย่อมเห็นได้ว่าแง่ความคิดไม่ตรงกัน ในท้ายพระราชบัญญัติซึ่งกำหนดค่าธรรมเนียมไว้เป็นอัตราขั้นสูง ไม่ใช่บังคับว่าจะต้องเก็บตามนั้น ขอให้ระลึกดูว่าเป็นเช่นนั้น ส่วนอัตราขั้นสูงจะเป็นขั้นสูงเพียงไรแล้ว ท่านเห็นว่าควรจะต้องทอนให้เป็นอย่างไรนั้นท่านย่อมมีสิทธิคัดค้านได้ นอกจากนั้นพระราชบัญญัติข้อเสนอของเราได้กระจัดกระจายกันอยู่ สมควรที่จะประมวลกันขึ้นใหม่ ส่วนท่านสมาชิกมีความคิดเห็นในอันที่จะช่วยเหลือราษฎร ท่านก็ย่อมมีสิทธิที่จะแปรญัตติแก้ไขอย่างไร ๆ ก็ได้ เพราะหลักเกณฑ์ที่รัฐบาลเสนอมานั้นไม่ได้ผูกมัดท่านประการใด เมื่อความเห็นของเราไม่ตรงกันเช่นนั้น รัฐบาลขอเสนอว่า ขอให้ท่านได้พิจารณาถี่ถี่ และควรจะรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้ได้ ส่วนข้อแก้ไขประการใดก็ช่วยกันทำให้บริบูรณ์ยิ่งขึ้น และอย่าให้เกิดความเคืองครุ่น

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี กล่าวว่า ในการที่เราจะปรับปรุงพระราชบัญญัติข้อเสนอนี้เป็นสมัย

ที่สมควรแล้วหรือยังนั้น ข้าพเจ้าคิดว่า หลักการของพระราชบัญญัติ
 ใดๆ ที่ กระจักรกระจายอยู่นั้น หามีเฉพาะพระราชบัญญัติใดเดื่อน
 อย่างเดียวไม่ แต่ก็ยังมีพระราชบัญญัติหลายฉบับซึ่งยังกระจักรกระจายอยู่ เพราะฉะนั้นการที่เราจะปรับปรุงพระราชบัญญัติใดเดื่อนใน
 ขณะที่เราอยู่ในสมัยที่จนจะมีประชุมเช่นนั้น เราควรจะต้องพิจารณา
 ในการที่จะระมัดระวังเป็นพิเศษ ข้าพเจ้าใคร่ที่จะเรียนต่อมาอีกว่าข้อ
 เสนอหาได้กระทบถึงประโยชน์ส่วนใดเสียของบุคคลชั้นกลางหรือโดย
 เฉพาะอย่างยิ่งข้าราชการไม่ แต่พระราชบัญญัติใดเดื่อนนั้นกระทบถึง
 ส่วนใดเสียของกรรมกรและของชาวนา กรรมกรและชาวนาซึ่งเป็น
 ปัญหาที่เราจะต้องพิจารณาในการระมัดระวังประโยชน์นี้โดยรอบคอบ
 ว่าการกระทบกระเทือนเช่นนั้น ไม่ได้กระทบถึง ประโยชน์ของชนชั้นสูง
 หรือชนชั้นกลาง แต่กระทบถึงประโยชน์ของชนชั้นต่ำ ในการที่ออก
 พระราชบัญญัตินี้เราจำเป็นต้องพิจารณาโดยรอบคอบว่าจะมีคุณ
 ประโยชน์แก่ประเทศชาติเพียงใดหรือไม่ เมื่อมาถึงประโยชน์ของ
 พระราชบัญญัตินี้ว่าเป็นประโยชน์ของชนชั้นต่ำเช่นนั้นแล้ว ข้าพเจ้า
 มีความเห็นกว้างไปในทำนองที่ว่า ถ้าแม้ว่าจะปรับปรุงอย่างไรก็ดี
 ในเรื่องภาษีอากรนั้นไม่ควรจะเก็บดังทำนองมาชิกเชียงใหม่ได้อภิปราย
 มาแล้วตามทำนองประเทศอังกฤษเขา การเก็บภาษี อย่างไรก็ตาม
 ข้าพเจ้าจะไม่กล่าว เมื่อพระราชบัญญัตินี้กระทบถึงชนชั้นต่ำแล้ว เรา
 ควรจะต้องระวัง ที่มีมาชิกหนึ่งนายรวมทั้งรัฐบาลด้วยที่ได้อภิ-

ปรายประโยชน์ในเรื่องการแปรรูปดินนี้ ข้าพเจ้าขอเรียนว่าเรามี
เวลาที่อยู่ในสมัยประชุมเพียง ๗ วัน ถ้ามาลงทำงานให้เป็นประ-
โยชน์แก่บุคคลชั้นต่ำได้หรือไม่ เราได้เคยเคาะครึ้นในเรื่องพระราช-
บัญญัติจรรยาบรรณหนึ่ง นั้นแหละเมื่อออกไปแล้ว ความเคาะครึ้น
ความบกพร่องมีอยู่ประการใด เราก็อ้อมรู้อยู่ พระราชบัญญัตินี้เป็น
พระราชบัญญัติสำคัญ ซึ่งผู้ที่จะเสียประโยชน์ไปในเรื่องนี้มีมากมาย
เพราะฉะนั้นเราจะพิจารณาพระราชบัญญัติสำคัญ ซึ่งกระทบถึงประ-
โยชน์ของบุคคลชั้นต่ำโดยเวลาเพียงเล็กน้อยเช่นนั้น จึงไม่ชอบด้วย
สภาผู้แทนราษฎรที่รักษาประโยชน์ของคนทั่วไปจะพึงกระทำ ถึง
แม้ว่าพระราชบัญญัตินี้ได้เสนอมานี้ในสมัยประชุมนี้ ก็ชอบที่จะรับ
หลักการและแปรรูปได้อย่างเต็มภูมิ ในที่สุดเรื่องนี้จะพอสัปดาห์ประชุม
ผู้แปรรูปก็ควรจะพูดได้ ๒-๓ คำแล้วก็น่าจะไป แล้วมีสมาชิกผู้มีความ
ชำนาญอย่างยิ่งในการที่เสนอลงมติก็จะเสนอให้ลงมติเสีย

ประธานสภาฯ กล่าว ว่า ขออย่าพูดอย่างนั้น

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี
กล่าวว่า คือเป็นหลักการที่ไม่ควรจะรับในขณะที่มีการประชุมที่มี
เวลาน้อยเช่นนั้น ปัญหาอีกอย่างหนึ่งที่เราคงจะต้องคิดก็คือว่า รัฐ-
บาลได้แถลงเจตนาอย่างหนึ่งว่า รัฐบาลไม่มีเจตนาที่จะรื้อภาษีหรือ
จะได้รับประโยชน์จากภิกษุนี้ แต่เมื่อเราได้พิจารณาพระราชบัญญัติ
นี้โดยรอบคอบแล้ว เราจะเห็นได้ว่าพระราชบัญญัตินี้ถึงแม้ว่าจะไม่

เก็บภาษีของท้องถิ่น แต่เก็บภาษีของรถจักรยาน ๒ ดอ ๓ ดอ ซึ่งรับจ้าง
อยู่ในเวลานี้ปัจจุบันนี้ มีสมาชิกจังหวัดสุพรรณฯ ได้พูดถึงว่าพระราช
บัญญัตินี้จะกระทบเฉพาะ ๓๓ จังหวัดเท่านั้น นั่นเราหมายความว่าถึงเดือน
แต่หาเป็นเช่นนั้นไม่ เช่นรถจักรยาน ๓ ดอ ซึ่งรับจ้างอยู่นั้นได้รับความ
กระทบกระเทือนโดยทั่ว ๆ ไป เช่นนั้นเราจะต้องพิจารณาดังบุคคลอื่น
ค่าเหล่านี้ที่มีอาชีพโดยรับรถจักรยานรับจ้าง เขาคงเสียค่าเช่าวันละ
๖๐ ถึง ๗๐ สตางค์ แล้วจะต้องมาเสียภาษีเดือนหนึ่งถึง ๒ บาท เช่นนี้
เราจำเป็นต้องพิจารณา ถึงแม้ว่าเราจะมีสิทธิในการแปรญัตติให้
ลดน้อยค่าลงก็ได้ แต่ในการอภิปรายนั้น ข้าพเจ้าคิดว่าเราจะได้
อภิปรายกันโดยแน่แท้ ในมาตรา ๒ ที่รัฐบาลขอให้เป็นอำนาจฝ่าย
บริหารนั้น เพราะว่าในการนี้จะต้องอาศัยการปรึกษาหารือข้าหลวง
ประจำจังหวัดนั้นประการหนึ่ง และอีกประการหนึ่งข้าหลวงประจำ
จังหวัดได้หารือมาในเรื่องการเก็บภาษีเพิ่มขึ้น แต่ถ้าเราสามารถจะ
ทราบได้ว่าข้าหลวง ประจำจังหวัดไหนที่หารือมาในการที่จะเพิ่มภาษี
พวกนั้นแล้ว ข้าพเจ้าคิดว่าเราควรจะกระชับให้ราษฎรจัดการอย่างใด
อย่างหนึ่ง.....

ประธานสภาฯ กล่าวว่า จะจัดการอย่างไร พุทในประเด็นนี้คิดว่า
นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎร จังหวัดอุบลราชธานี
กล่าวว่า ที่นี้ในการหารือ ข้าหลวงประจำจังหวัดนั้นในพฤติการณ์ที่
แล้วมา การหารือโดยมากมักจะเป็นประโยชน์ของจังหวัดนั้น เช่นทาง

จังหวัดนั้นในภาษีสภากรอย่างอื่นเราจะเห็นบางจังหวัดเสียภาษี แต่บาง
จังหวัดไม่ต้องเสียภาษีนั่นเกี่ยวกับความไม่รอบคอบของเจ้าหลวงประจำ
จังหวัดในชั้นเก่าที่อยากจะพยายามให้เห็นว่าภาษีสภากรถ้าได้เก็บได้มาก
จะเป็นความคิดความชอบของคน เพราะฉะนั้นการหาข้อในเรื่องการเก็บ
ภาษีในท้องที่ใดนั้นเราควรจะต้องพิจารณาว่าอำนาจเช่นนั้นเราควรจะให้
ไปหรือไม่ โดยเวลาอันน้อยที่เหลือน้อยอีก ๘ วันนั้น ข้าพเจ้าใคร่จะวิงวอน
ท่านสมาชิกทั้งหลาย ให้ระมัดระวังหนักว่า พระราชบัญญัติซึ่งกระทบถึง
บุคคลชั้นต่ำเช่นนั้น เราควรพิจารณาภายในระยะเวลา ๘ วันหรือไม่
นี่อีกประการหนึ่ง สมาชิกส่วนมากที่ถูกขึ้นได้เดียวกับรัฐบาลนั้น นอก
จากคน ๆ เดียวนั้นก็ไม่ได้เห็นพ้องกันกับหลักการ เพราะฉะนั้นในการที่
เราจะลงมติให้ตรงข้ามกับเสียงส่วนมากในสภาฯ นั้น ข้าพเจ้าคิดว่า
จะทำให้พระราชบัญญัตินี้ไม่สมบูรณ์ ในทาง ที่เรียกว่าไม่อาศัย เสียง
ส่วนมากในสภาฯ ไม่ใช่มีเสียงส่วนมากในสภาฯ

หลวงพิพัฒน์พดกาย ผู้แทนราษฎรจังหวัดขอนแก่น กล่าววาทะ
ข้าพเจ้าขอสนับสนุนท่านสมาชิกจังหวัดอุดรฯ ในการที่จะออก พระ
ราชบัญญัติฉบับนี้ ข้าพเจ้ามีความข้องใจในเรื่องคำว่า “เกวียน” อยู่
ในแม่บทแห่งพระราชบัญญัติว่าถึงเกวียน ข้าพเจ้าอยากจะทราบเรียน
รัฐบาลให้ทราบถึงสถานะของเกวียน ตามธรรมเนียมผู้ที่ใช้เกวียนนั้นมี
ฐานะต่างกันกับผู้ที่ใช้รถยนต์ การมีรถยนต์เราเกือบจะแสดงเป็น
ข้อสันนิษฐานได้ว่าในคำว่าผู้นั้นอยู่ในฐานะที่จะเสียภาษีได้ ทั้งนี้ เพราะ

ว่ารถยนต์เป็นสินค้าที่ซื้อขายกันได้ด้วยราคาแพง ผู้ที่มีเงินซื้อหรือ
ใช้รถยนต์ได้ ย่อมอยู่ในฐานะที่จะเสียภาษีได้ไม่ยากนัก ส่วน
เกวียน ผู้ที่ไม่มีฐานะรายได้ ก็อาจสามารถจะมีและใช้เกวียนได้
แต่จะเพาะในการใช้เกวียนนั้น เกวียนมีราคาถูกกว่ารถยนต์ ผู้ที่ใช้
เกวียนนอกจากจะมีแค่เกวียน ก็ได้เลี้ยงสัตว์พาหนะได้ดั่งเช่นเกวียน
อยู่แล้ว ไม่จำเป็นจะต้องไปชวนหาอะไรอีกมากมายนัก ราษฎร
ที่มีฐานะหาเช่ากันค่า ก็ย่อมมีตัวควายและเกวียนไว้ใช้แทนกำลังหาม
หาม หากต้องเสียภาษี เป็นจำนวนมาก ตามความร่ำรวยแห่งรา-
พเจ้าแล้ว อาจจะต้องถึงกับต้องทิ้งเกวียนได้ ถ้าถึงเกวียนแล้ว
เกวียนก็เท่ากับไม่คานที่เคยใช้อยู่เสมอตามหน้าที่ของชาวชนบท ความ
จำเป็นในสิ่งนี้ ถ้าจำเป็นอยู่ ไม่ใช่หย่อน การใช้เกวียนเราอาจจะแยกได้
เป็นสองประเภท ประเภทจ้างและประเภทใช้เกวียนเป็นเครื่องมือ
สำหรับการอาชีพ ว่าถึงการรับจ้าง เกวียนรับจ้างบรรทุกสินค้าต่างๆ
จากเมืองหนึ่งไปสู่เมืองหนึ่งหรือตำบลหนึ่งก็ตาม รายได้จากการรับ
จ้างเช่นนี้ไม่มากมายอะไร เพราะเกวียนบรรทุกสิ่งของได้น้อย แต่เดิน
เร็วเดินทางมาก รายได้ครึ่งหนึ่งคราวหนึ่งอยู่ในสถานะพอเลี้ยงปาก
เลี้ยงท้องเท่านั้น และยังกว่านั้น ระยะโคกมีถนนหนทาง โดยมากรถ
ยนต์แย่งอาชีพไปหมด คงเหลือจะหาได้แต่เฉพาะในท้องที่ที่ระ-
กันคานซึ่งรถยนต์ไม่สามารถจะเดินได้ อาชีพในทางรับจ้างจึงจะตก
มาถึงเกวียน เมื่อรัฐบาลจะเก็บภาษีพวกเกวียนเหล่านี้แล้ว พวกที่ใช้

เกวียนเป็นพาหนะจะทอดย และอาจจะกระทบกระเทือนถึงการค้าก็ได้
ขอให้ระลึกว่าถนนหนทางของเราซึ่งขาดการบำรุงอยู่อีกมาก ซึ่งเป็น
การบังคับถึงความจำเป็นที่จะต้องใช้เกวียนอยู่ในตัว เพราะเกวียน
สามารถที่จะบรรทุกผ้าโคกลงไปได้เต็มอ ส่วนการใช้ อีกประเภทหนึ่ง
คือใช้เป็นเครื่องมือของการอาชีพทางกสิกรรม พวกชาวนาชาวสวน
ต่าง ๆ ส่วนมากต้องมีเกวียนใช้ คือ นอกจากจะใช้ขนข้าวจากนาแล้ว
ยังต้องใช้ขนส่งซึ่งเกี่ยวข้องกับการซื้อขายข้าวด้วย ถ้าไม่ใช้เกวียนแล้ว
ก็ไม่มีผดขานอะไรที่จะใช้ได้ พวกชาวนาเหล่านั้นแม้จะยังไม่เสีย
ภาษีเกวียน โดยความจนของเขา เขาก็ยังร้องโอดครวญ อยู่แล้ว
หากมากระทบภาษีเกวียนอันเป็นเครื่องมือโดยตรงเข้าอีก พวกเหล่านี้
จะรู้สึกอย่างไร ตามที่ได้อธิบายเห็นมาบ้างแล้ว ชาวนาบางส่วน
ที่มีนาเล็กน้อยได้ผลไม่พอกินในครอบครัว เมื่อเสร็จงานแล้วต้องเอา
เกวียนไปเที่ยวรับจ้างหาผ้าไหมมาจนเกือบครอบครัวของตน แต่ชาว
นาผู้หนึ่งเมื่อเราคุยแต่เพียงฉิน ๆ แล้ว เราก็คงไม่ถึงว่าเขาจะไม่มีเงิน
เสียภาษีเกวียนรวมถึง ๓๘ บาท แต่เป็นการตรงกันข้าม ความจริง
เพียง ๓ บาท เงินที่จะต้องเสียราชการเขาก็หาไม่ ในเรื่องเช่นนั้น
ได้มีตัวอย่างเป็นความจริงมาแล้ว ตามฐานะของบุคคลในภาคอีสาน
ความจำเป็นในเรื่องภาษีอากรของรัฐบาลนั้น ย่อมทราบกันดีอยู่แล้ว รัฐบาล
บริหารกิจการของประเทศชาติให้ตั้งวงไปด้วยดีได้ ก็ต้องอาศัยการ
เงินเป็นปัจจัยอันสำคัญ แต่การที่จะได้เงินมานั้นก็ต้องพิจารณาถึงภาวะ

เทศด้วย สำหรับในสภาวะเช่นนี้ เห็นว่ายังไม่ถึงเวลาอันควรที่จะเก็บ
ภาษีจากเกวียน เพราะการไต่ไม่คุ้มกับการเสีย ภาษีเกวียนนั้นจะได้
ในคราวนี้ คงจะไม่ทำให้ฐานะการเงินของประเทศเขยื้อนขึ้นเท่าไร
แต่ผลร้ายคือจะกระทบกระเทือนความรู้ สึกและฐานะของประชาชนเป็น
ส่วนมาก จะทำให้ชาวนาที่ไซเซอยู่เดือดร้อนกับขบวนการเพราะความตระ-
หนกตกใจ และเข้าใจผิดไปได้ตามอารมณ์แห่งเขา จึงเห็นว่ายังไม่
เป็นการสมควรอย่างยิ่งที่จะทำให้ฐานะและขวัญของผู้ที่เป็น ดันหลัง
ของประเทศได้รับความกระทบกระเทือนจากภาษี เล็ก ๆ น้อย ๆ เช่นนี้
หนึ่ง ท่านรัฐมนตรีได้แสดงไว้ว่า การออกพระราชบัญญัติอันนี้ยอม
ไม่เกี่ยวข้องกับเกวียน แต่ว่าในพระราชบัญญัติใน มาตรา ๒ ก็บังคับอยู่
แล้วว่าคณะบริหารจะทำอะไรเมื่อใดก็ยอมทำได้ เพราะฉะนั้นเห็นแล้ว
ว่า ถึงแม้ท่านจะรับรองว่าจะไม่ให้กระทบกระเทือนถึงการเก็บภาษี
เกวียนนั้นก็จริง สำหรับเฉพาะท่านรัฐมนตรีผู้ซึ่งข้าพเจ้าก็รับรองว่าจะ
เป็นไปได้ แต่หากว่าความคืบ ๆ ไปอาจจะเปลี่ยนแปลงไปได้ต่าง ๆ
และพระราชบัญญัตินี้ก็แจ่มอยู่แล้วว่า จะต้องเก็บภาษีเกวียน เพราะ
ฉะนั้นข้าพเจ้าเห็นว่ายังไม่ควรรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้

นายสนิท เจริญรัฐ ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครราชสีมา กล่าวต่อว่า
หลักการแห่งพระราชบัญญัตินี้ สำหรับข้าพเจ้ายังเป็นที่ยังใจอยู่บาง
ประการ และข้าพเจ้าได้ ตีรึกครองคุณแล้วว่า ใน ขณะนี้ ยังหาอาช
ที่จะคัดค้านขาดลงไปอย่างหนึ่งอย่างใดไม่ เท่าที่ เกี่ยวกับข้อเถื่อน

ขวางอย่าง เช่นเกวียน ข้าพเจ้าก็ยังร้องใจอยู่ว่า ถ้ารับหลักการ
แห่งพระราชบัญญัตินี้ไปแล้ว อาจจะเป็นอุปสรรคแห่งอุตสาหกรรม
ทำพิษผลของชาวอุตสาหกรรมเป็นส่วนมากก็ได้ เท่าที่เกี่ยวกับจักรยาน ๓ ด้อ
ที่รัฐบาลยกตัวอย่างมาให้เห็นในหลักการ ข้าพเจ้ากลับเกิดความรู้สึก
หุดใจอีก ว่าเหตุใดความจำเป็นที่จะควบคุมจักรยาน ๓ ด้อจึงเพิ่
มาเกิดขึ้นในบัดนี้ แท้ที่จริงจักรยาน ๓ ด้อได้เกิดมาในหัวเมือง ๒-๓
ปีแล้ว แต่ในกรุงเทพฯ มาหน้าตาขึ้นก็เมื่อปลายปีกลายนี้ แม้แต่ตัว
ข้าพเจ้าเองซึ่งไม่ใช่เจ้าหน้าที่ฝ่ายบริหารก็ยังได้เคยรู้ สักครั้งแต่เมื่อปี
กลายนี้แล้วว่า ด้อเดือนประเภทนี้ชอบที่จะก่อความคุมหรือรักษา
ประโยชน์อย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คนไทยในเวลานั้นอยู่ ข้าพเจ้าเห็น
ว่าเมื่อได้ปล่อยเลยมาถึงเวลานี้ ร่างพระราชบัญญัตินี้จะว่าค่อนข้าง
ร้อนรนไม่ได้ เมื่อเราไม่คุมกันมา ๒ ปีแล้ว ก็จะมากระทำในกรุงเทพฯ
ข้าพเจ้าไม่อยากจะพูดในที่นี้ เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าเห็นว่าร่าง
พระราชบัญญัตินี้ยังไม่เร่ร้อน และด้วยเหตุนี้เองข้าพเจ้าจึงมีความ
รู้สึกเช่นเดียวกับนายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ที่กล่าวเมื่อก่อนว่าถึงปลาย
สมัยประชุมแล้วมีเวลาเพียง ๒-๓ วันเท่านั้น แล้วพระราชบัญญัติที่
เกี่ยวกับการจัดการประโยชน์ของคนจนหลายประเภท ขรรดาศักดิ์จะ
ต้องพิจารณาโดยรอบคอบอย่างมากมายเช่นนั้น ถ้ามาพิจารณากันปุบ
ปับเช่นนั้น ก็อาจจะต้องเสียใจภายหลังได้ พระราชบัญญัติที่เราผ่าน
ไปเป็นการด่วนก็มีตัวอย่างอยู่เมื่อปีกลายนี้แล้ว เพราะฉะนั้นข้าพ-

เจ้าเห็นว่ายังไม่ควรรับหลักการในเวลานี้ ถ้าแม้ว่ารัฐบาลจะเสนอนะ
ใหม่ในคราวสมัยวิสามัญปดายมาก็เห็นจะพอพูดกันได้

พระยาสมันตรัฐบุรินทร์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุดรฯ กล่าวว่
ข้าพเจ้ารู้สึกแปลกใจอยู่เหมือนกันที่รัฐบาลได้เสนอพระราชบัญญัติ
ขึ้นมาในขณะนี้ เพราะเหตุว่า คุฯ ก็ไม่เห็นมีความจำเป็นแต่อย่างใด
เพราะว่ากฎหมายด้อยเดื่อนและกฎหมายอะไร ๆ ก็มีอยู่แล้ว แต่หากที่
รัฐบาลอ้างว่าจะรวบรวมเข้ามาให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวและเพื่อที่จะให้
มีการควบคุม ข้าพเจ้าเห็นว่าอันที่เรามาพูดกันนั้น เห็นว่าจะ
เป็นแนวอื่นไป การที่เราจะควบคุมและจะทำกฎหมาย ออกใหม่ขึ้น
ราษฎรก็มักจะตกใจเสียขวัญแม้แต่จังหวัดที่ไม่ได้เก็บกัก เกษียมนั้น
เราทั้งหลายทราบกันอยู่ดีแล้วว่าเป็นของทำมาหากินของคนจน หมค
ถูกรุณาท่านแล้วมีวิศควายก็เอาไปจับอันข้าวบ้างไม่ พันบ้างเอามา
ขายได้ประโยชน์มาเลี้ยงครอบครัวเล็กน้อย ก็ถ้าหากว่าเราไปทำเช่น
นั้นแล้ว คนเหล่านั้นก็คิดว่าจะมีการเก็บภาษีกันอีก จึงคิดว่าไม่ยาก
จะทำอะไร อยากจะอยู่หนึ่งๆ ต่อไปเราจะคิดว่าคนเหล่านั้นจะอีก
ข้าพเจ้ามาคิดเห็นว่ารต ๓ เดือน อันที่จริงเป็นการอาชีพเพิ่งเกิดขึ้นเมื่อ
๒-๓ เดือนเอง แล้วเราจะไปตามเก็บภาษีแก่อีกหลายสิบบาท ก็ถ้าเช่น
นั้นคนไทยเราก็มีความหวาดอยู่เสมอ ไม่อยากจะทำอะไร จะทำ
อะไรขึ้นกฎหมายก็คอยตามหลังเช่นนี้ ข้าพเจ้าจึงเห็นว่ากฎหมายนี้
ไม่ควรจะออกเวลานี้ จะทำให้เสียขวัญของคนทั่วไป เพราะรัฐบาล

หนักเป็นทนต์ของราษฎรทั้งหลายอยู่ หวังว่าจะได้เป็นทพ ก็ถ้า
เราออกไปเช่นนั้นแล้ว ราษฎรเหล่านั้นจะคิดเป็นอย่างไร ถึงแม้ว่า
จังหวัดยังไม่ได้ออกเก็บกัก คงจะมีความหวาดหวั่นในเรื่องนี้มากที่
เดียว ถึงแม้ว่ารัฐมนตรีแสดงว่าการที่เราวางอัตราไว้ ๑๕ บาทเป็นขั้น
สูงนั้น จะไม่เก็บสูงไปอีก แต่อย่างไรก็ดี เราก็คงไม่วายที่จะหวาด
หวั่นในการที่จะเก็บในขั้นหลัง เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าเห็นสมควรที่สุด
ที่รัฐบาลจะรับเอาพระราชบัญญัตินี้กลับไปพิจารณาใหม่ เมื่อถึงเวลา
เปิดสมัยประชุมใหม่แล้วเรากลับให้เดิมที่ นั่นแหละเป็นของแน่นอน
ดีกว่า

นายถ้อย ศรีวิโรจน์ ผู้แทนราษฎร จังหวัดลพบุรี กล่าววาท
ข้าพเจ้าเข้าใจถึงแง่สำคัญที่ปรากฏอยู่เฉพาะหน้าในเวลานี้ คือ ฉะ-
เพาะหน้าปวงชนชาวยุโรป และฉะเพาะหน้าผู้แทนราษฎรทั้งหลายด้วย
กันรู้ดีว่าเวลานี้เศรษฐกิจตกต่ำ เศรษฐกิจของประเทศสยามตกอยู่
ในฐานะแห่งการตกต่ำ ผลแห่งการที่เศรษฐกิจตกต่ำ บุคคลที่ไ้
ได้รับความเดือดร้อนอย่างยิ่งก็คือพวกกสิกร โดยมากเป็นชาวนาซึ่งเป็น
กระดูกสันหลังของประเทศ และโดยมากก็เป็นคนจน ที่จะต้องรู้ดี
ความกระทบกระทั่งก่อนอื่น ที่นับเป็นห่วงในเบื้องต้น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง
ประชาชนทั้งชาวยุโรปและผู้แทนราษฎร หวังอยู่ว่ารัฐบาลจะได้พยายาม
แก้ไขในเรื่องเศรษฐกิจตกต่ำนี้ให้กลับคืนดี แต่แทนที่เศรษฐกิจ
ตกต่ำนี้ รัฐบาลจะแก้ไขให้คืนมา กลับมีพระราชบัญญัติเช่นนี้

เกิดขึ้น ซึ่งเป็นการทำให้ราษฎรซึ่งเป็นกระดูกสันหลังของประเทศรู้สึก
ความกระทบกระเทือน รู้สึกความน้อยเนื้อต่ำใจ ข้าพเจ้ากราบเรียน
รัฐบาลด้วยความจริงใจ จากความสังเกตด้วยสายตาของข้าพเจ้า
ราษฎรโดยมากที่เป็นชาวภาคใต้ของสยาม ตามที่ปรากฏอยู่เป็นความ
จริงในเวลานี้ มิได้รู้สึกเลยว่ารัฐบาลได้ทำอะไรให้เดือดร้อน เรา
อยู่ด้วยความปกติสุข เราเชื่อว่าเศรษฐกิจตกต่ำนั้นได้สืบเนื่องมาจาก
ภายนอก ถึงแม้รัฐบาลจะไม่แก้ไขก็จำใจอยู่ แต่มีข้าวกินมีเกลือกิน
ก็แล้วกัน ถ้าหากว่ารัฐบาลจะเริ่มดำเนินการเข้าเก็บภาษีเราเวลานี้
ข้าพเจ้าวิตกแทนอย่างแน่นหนาทีเดียวว่า เป็นครั้งแรกที่เราจะรู้สึก
เราได้ออกกระทบกระเทือนเข้าแล้ว เป็นการกระทบกระเทือนอย่างร้าย
แรง เพราะเหตุว่าพวกพ่อค้าเกวียนนั้นเป็นพวกหาเข้ากินค่า มีหนึ่ง
การท่ามาหากินของเราเวลานี้ แม้แต่เพียงว่าจะให้รถดัดก็ทั้งยาก
แถมขาดทุนเสียด้วย เมื่อเรามองไปคู่ชาวภาคใต้โดยแท้จริงแล้วแทน
ที่เราจะยอมพ่าย เราดัดจะนำตาไหล เราควรจะส่งตำรวจเขา แล้ว
เรามาเริ่มดำเนินการเก็บภาษีเขาเช่นนี้ ข้าพเจ้ารู้สึกวิตกแทน เพราะ
ฉะนั้นข้าพเจ้าขอวิงวอนรัฐบาลว่า ขอให้ระมัดระวังในเหตุผลที่ข้าพเจ้าได้
กราบเรียนมานี้ เผื่อจะมีหนทางยับยั้งซึ่งใจด้วยประการใดบ้าง

ค. เทียม ศรัทธา ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครปฐม กล่าว
ว่า ข้าพเจ้าเข้าใจว่าสภาฯ นี้เป็นสภาฯ ที่ตั้งใจจะรวบรวมพระราชบัญญัติ
ให้เรียบร้อย อันจะเป็นประโยชน์ต่อราษฎร แต่หากตามนัยหาเป็น

เช่นนั้นไม่ มีธมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแทบทุกจังหวัดได้ถูกขึ้นโต้แย้ง พระราชบัญญัตินั้นเป็นเสียงแข็ง เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ว่าพระราชบัญญัติที่จะทำนั้นหาใช่จะรวบรวมพระราชบัญญัติให้เรียบร้อยไม่ เป็นพระราชบัญญัติที่รวบรวมเงินต่างหาก เพราะฉะนั้นอันนี้แหละเป็นสิ่งที่กระทบกระเทือนคนยากคนจนมีกสิกรชาวนาเป็นอาทิ ข้าพเจ้าตั้งใจว่า จะขอรับรองรัฐบาลเป็นนักหนาว่าให้ช่วยกสิกรชาวนาของเรา ประเทศสยามของเราชาวนาของเราลำบากเพียงไร นี่หาเป็นเช่นนั้นไม่ รัฐบาลดัดมาเพิ่มภาษีเก็บค่าเกวียนมากกว่าเก่าเป็นรายปีตั้งแต่ ๑๕ ถึง ๒๐ บาทเช่นนั้นแล้ว ราษฎรจะรู้สึกเดือดร้อนเพียงไร ถ้าหากว่า รัฐบาลไม่ก่อนพระราชบัญญัตินี้ไปพิจารณาใหม่แล้ว ข้าพเจ้าไม่รับรองด้วยว่าประเทศเราจะเกิดความสงบสุข

นายแทน วิเศษสมบัติ ผู้แทนราษฎรจังหวัดปัตตานี กล่าววาทะพระราชบัญญัติเดือน ตามที่รัฐบาลเสนอเข้ามา นั้นแม้ว่ารับหลักการออกเป็นพระราชบัญญัติแล้ว ข้าพเจ้าเห็นว่าราษฎรซึ่งมีอาชีพทางเกวียนและจักรยาน ๓ อย่างนี้มีความเดือดร้อนมาก และโดยเฉพาะอย่างยิ่งในจังหวัดปัตตานี ยะลา นราธิวาส ในสามจังหวัดนี้จะเดือดร้อนมาก เพราะเหตุว่าจังหวัดทั้งสามนั้นมีเขตติดต่อกัน ราษฎรได้ใช้เกวียนและ ๓ อย่างนี้เป็นเครื่องอาชีพ โดยบรรทุกสิ่งของไปแลกซึ่งกันและกัน และจะมีสำหรับรับจ้างบ้างก็วันหนึ่งหนึ่งจะได้กำไรอย่างมากก็เพียง ๕๐-๕๐ สตางค์เท่านั้น และสามจังหวัดนี้

ตามพระราชบัญญัติบังคับไว้ว่าถ้าแม่ครัวทุกสิ่งของออกนอกจังหวัดหรือ
เกินผ่านจังหวัดไปต้องขออนุญาต เมื่อเป็นเช่นนั้นแล้ว พวกเจ้าของ
เกวียนและรถจักรยานจะเดือดร้อนเป็นอันมาก ข้าพเจ้าเห็นว่ายังไม่
ควรที่จะเดินมา เพราะฉะนั้นขอจึงขอขอให้รัฐบาลรับไปพิจารณา
เสียใหม่

ขุนเสนาบดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดร้อยเอ็ด กล่าวว่า ข้าพเจ้า
เห็นว่าตามที่ได้ พึงทางฝ่ายรัฐบาลและสมาชิก ได้อภิปรายมาแล้ว
ข้าพเจ้าเห็นพ้องด้วยกับสมาชิกส่วนมาก กล่าวคือมีเหตุผลเพราะหน้า
ที่ปกครองเรื่องเกวียน เกวียนจะพาหุภคิธยานและพาหุภคิธยานของ
ที่ใช้ประจำเป็นส่วนมาก เพราะถนนหนทางเขาก็ทำเอาเอง ที่นี้เรา
ออกกฎหมายบังคับว่าถ้าขับไปในถนนหนทางแล้วเก็บภาษี แล้วถ้า
ว่าทางหรือถนนหมายความว่าตลอดทุกอย่าง ที่นี้เกวียนจะขนอยู่แต่ในน้ำ
ได้อย่างไร ขอให้คิดว่าเขาเข้ามาในจังหวัดหรือถนนหลวงก็ต้องเสีย
ภาษีแล้ว ข้าพเจ้าเห็นยังไปกว่านั้นอีก ตามมาตรา ๓๓ แห่งพระราช
บัญญัตินี้กล่าวไว้ว่าถ้าไม่คิดค่าธรรมเนียมหรือค่าธรรมเนียมให้ยกได้
คือเมื่อเจ้าของนำหลักฐานมาแสดงก็ให้รับไป แต่ว่าต้องเสียค่าธรรมเนียม
อีกขอหนึ่งทศวรรค เพราะเกวียนราคา ๓๕ ถึง ๕๐ บาทเท่านั้นเอง
แล้วค่าธรรมเนียมก็ ๓๕ ถึง ๕๐ บาทเช่นเดียวกัน เกวียนจะลดน้อยลง
ไป นอกจากนั้นยังมีความเดือดร้อนอย่างยิ่งคือมาตรา ๒๗ เมื่อได้

ยักแต่จะให้ขายทอดตลาดได้ เช่นนี้เกวียนจะหมดไป ๆ ผลที่สุดจะไม่มี
 ขอให้ระตุกถึงประโยชน์ของเกวียนบ้างว่าตั้งแต่สมัยดั้งเดิม มาเมื่อยัง
 ไม่มีรถยนต์ เราก้ใช้เกวียนเป็นพาหนะขนส่งของต่าง ๆ ตลอดจน
 เวลาสงครามเราก้ได้อาศัยเป็นอย่างยิ่ง ที่เมื่อเราคิด แปลว่ายัก
 ไปที่ตะเภาที่น้อย ราษฎรไม่มีอะไรไปไกล่ถอน ที่ถึงก็หมดไป ที่
 นี้เขาก็ไม่ทำอะไรเลย เมื่อเขาไม่ทำอะไรก็เสียหลักนโยบายของรัฐ
 ชาติอีก ในการที่จะบำรุงราษฎรให้มีเงินมีทอง ในการหาเลี้ยงสัตว์
 เป็นคน สัตว์ก็ไม่อยากจะได้เลย เดียวราคาก็ไม่ค่อยดีแล้ว สัตว์ก็
 จะหมดไปน้อยไป หนักเข้าสัตว์ทั้งหลายก็จะตกอยู่ในมือของผู้มีทุน
 รอนเลี้ยงไว้เป็นอาหาร แล้วราษฎรทั้งประเทศก็จะนั่งอดคินงอมืออยู่
 เปลา ๆ จึงข้าพเจ้าเห็นว่าเป็นการคิดกำจัดอันสำคัญอย่างยิ่งที่เกี่ยว
 เหตุใดจึงว่าเป็นการคิดกำจัดอันสำคัญยิ่ง คือมาตรา ๒ นั้นเอง ถึง
 แม้รัฐบาลจะบอกว่าจะได้ประกาศพระราชกฤษฎีกาให้ใช้เป็นที่อื่น ๆ
 ไป จริงอยู่ รัฐบาลคณะนี้เป็นผู้ที่ตั้งใจจะช่วยทุกข์บำรุงสุขก็จริง
 แต่ว่าถ้าหมดรัฐบาลคณะนี้แล้ว ใครเขาจะออกพระราชกฤษฎีกาอย่าง
 ไรก็ได้ รัฐบาลอื่นสามารถจะถืออำนาจทำได้ ความร้อนแหวะที่
 สำนึกถึงหลายชีวิตเป็นอันมาก แท้จริงตามหลักการกล่าวว่าเป็น
 กับรถจักรยานเท่านั้น ซึ่งรับคนโดยสาร แล้วก็เอาเกวียนมาบัญญัติ
 ไว้ด้วย นั่นอีกประการหนึ่ง สำหรับรถจักรยานหัวเมือง สำหรับ
 จังหวัดร้อยเอ็ดโดยเฉพาะในปีแรกข้าพเจ้าเป็นผู้แทนราษฎร ราษฎร

ก็ร้องทูลต่อข้าพเจ้าว่ารัฐบาลไม่ได้บำรุงถนนหนทางอะไรแล้วมาเก็บ
ภาษีจากรยาน ๓ บาท ขอให้ลดลง ข้าพเจ้าได้มีหนังสือมาถึงกระ-
ทรวงมหาดไทยก็ไม่ได้รับความผ่อนผันอย่างใด เขาก็ต้องเสียไปอย่าง
นั้น นักเทศกรรณอยู่แล้ว มาบคนก็จะมาเพิ่มเป็น ๓ บาท รถจักรยาน
ส่วนตัวเป็นต้น แต่สำหรับรถเลื่อนข้าพเจ้าไม่อยากจะกล่าวให้มากนัก
กล่าวคือรถ ๓ ถังมีรายได้อยู่เป็นรายวัน ซึ่งเราอาจจะหาได้วันละเด็ก
ละน้อยก็พอเลี้ยงภาษีได้ ผิดกับรถจักรยานอย่างอื่น แต่เราจะแก้ไข
ให้น้อยกว่านั้นก็จะเห็นใจ อีกประการหนึ่งข้าพเจ้าเห็นพ้องด้วยกับ
ท่านสมาชิกที่กล่าวมาเป็นหลายคนว่าเวลานี้เป็นเวลาเด็กน้อย แล้ว
รัฐบาลก็ชอบที่จะทำพระราชบัญญัติอะไรซึ่งสำคัญ ๆ เมื่อปลายมือซึ่ง
ไม่มีเวลาตรวจตราแล้วก็นามติดสมาชิกซึ่งเป็นการลำบากอย่าง
ยิ่ง ข้าพเจ้าอยากจะขอเสนอขอรัฐบาลให้ถอนพระราชบัญญัตินี้ไป
เสนอในสมัยประชุมวิสามัญซึ่งจะได้นำพิจารณาต่อไป มิฉะนั้นให้
ขัดฆ่าคำว่าเกวียนออกเสียก่อน รัฐบาลก็รับรองอยู่แต่ว่ามีพระราช
บัญญัติอยู่แล้วในเรื่องเกวียน แล้วทำไมจะมาขออำนาจจากสภา
เราอีก ก็ประกาศไปซี ถ้ารัฐบาลไม่ต้องการอำนาจอันเดิมขาดจาก
สภาแล้ว ข้าพเจ้าขอยกตัวอย่างในเรื่องจดทะเบียนครอบครัวเราแปร
ญัตติ ข้าพเจ้าแปรญัตติให้ตัดค่าธรรมเนียมออก รัฐบาลบอกว่าจะ
ไม่ทำอะไรมากมาย ที่ไหนได้พอได้วันหลังเอา ๒๐ บาท อย่างนี้
สมาชิกพูดได้หรือไม่ พูดไม่ได้โดย หกสติ เพราะให้อำนาจรัฐบาล
ไปแล้ว

ประธานสภาฯ กล่าวหาว่า ขอให้พักในเรื่อง

ขุนเดชาศักดิ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดร้อยเอ็ด กล่าวหาว่า ข้าพเจ้า
พูดนี้ไม่ใช่นอกเรื่อง ข้าพเจ้าไม่ได้หวังจะรับรัฐบาล ข้าพเจ้ารับรัฐ-
บาตเป็นที่สุด โดยเหตุที่ข้าพเจ้าไม่มีอะไรไปก้านัดราษฎรเมื่อเวลา
ข้าพเจ้ากลับมาบ้าน เขาก็จะถามว่าทำไมให้เก็บภาษีที่ดิน แล้วข้าพเจ้า
จะทำอย่างไร จะเป็นผู้แทนราษฎรทำไม แล้วเราเป็นผู้แทนเขาอย่าง
นี้เป็นต้น เราไม่ได้ช่วยเขา ข้าพเจ้าก็หมดทางทีเดียว มีอยู่อย่าง
เดียวเท่านั้น ลาออกเท่านั้นเอง ด้วยความน้อยใจ เสียใจแทบจะเป็น
อย่างนั้น เพราะฉะนั้นขอความกรุณาให้ผ่านไปหรือยังก็ได้ก่อน

น.ค. หลวงข้าราชการอาวุโส ร.น. รัฐมนตรีรักษาราชการ
แทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย กล่าวหาว่า คือไม่ถึงกับท่าน
จะต้องถอนถอน เท่าที่รัฐบาลได้ฟังอภิปรายก็พอใจที่จะถอนเขาไป
แต่ก่อนที่จะถอนนั้นใครที่จะขอประธานฯ แจ้งสักเล็กน้อยว่าความเห็น
เราไม่ตรงกัน แต่ความมุ่งหมายเราตรงกัน เรามุ่งหมายที่จะทำประ-
โยชน์ให้แก่ราษฎร คือว่าเราได้มีความคิดเห็นว่าไม่อยากจะยังความ
เดือดร้อนและอยากจะทำประโยชน์ให้แก่ราษฎร รัฐบาลและสมาชิก
ก็มีความมุ่งหมายตรงกัน แต่ความเห็นที่จะทำอย่างไรจึงจะให้ เป็น
ไปตามนั้นเราไม่ตรงกัน และเท่าที่ได้ฟังสมาชิกอภิปรายมาแล้วก็รู้
สึกว่า ถ้าจะปล่อยให้พระราชบัญญัตินี้ผ่านสภาฯ ไปแล้วก็อาจจะ
มีข้อที่ไม่ค่อยอยู่หลายประการ เป็นอันว่า ในประการแรก สมาชิกอาจ

จะกล่าวได้ว่า ไม่มีเวลาพอที่จะพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้ แต่ความจริงรัฐบาลได้ส่งพระราชบัญญัตินี้มาตั้งแต่วันที่ ๑๒ ตุลาคม ซึ่งไม่มีเวลาเพียงพอ แต่ถึงกระนั้นก็ดี เมื่อท่านร้องว่าไม่มีเวลาเพียงพอ รัฐบาลก็ยอมเห็นใจอยู่ อีกข้อหนึ่งที่รัฐบาลเห็นว่าควรจะต้องถอนไปก็คือว่า รัฐบาลยอมไม่สามารถที่จะทำงานไปโดยลำพังฝ่ายเดียวได้ การทำงานเราต้องอาศัยซึ่งกันและกันอยู่เสมอ บรรดากฎหมายต่าง ๆ ซึ่งรัฐบาลได้ ออกไป นอกจากเจ้าหน้าที่ฝ่ายบริหารใน อันที่จะชี้แจงประกาศแนะนำราษฎรแล้ว ย่อมได้อาศัยความเห็นความช่วยเหลือของผู้แทนราษฎรด้วยอีกส่วนหนึ่ง ถ้าเมื่อเรามีความเห็นไม่ตรงกันแล้ว รัฐบาลก็หวังพึ่งท่านไม่ได้ ในการที่จะให้ไปช่วยชี้แจง นี่เป็นอีกข้อหนึ่งที่ทำให้เสียความตั้งใจ อีกประการหนึ่งในการที่รัฐบาลขอถอนไปนี้ รัฐบาลใคร่ที่จะชี้แจงว่า ในการที่จะเสนอมานี้ใหม่ในคราวหน้า คือว่า เราบางที่จะพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้ไม่ต้องแก้ มีสมาชิกบางท่านเสนอว่าเราปล่อยให้รักษารยาน ๓ ดัชนีไว้ดังเดิม ในกรุงเทพฯ แต่ความจริงหาใช่เป็นการกล่าวไม่ เราต้องการจะปล่อยให้คนไทยมีอาชีพ และการที่เราได้ขอแก้ไขเช่นนี้ก็ด้วยความมุ่งหมายที่จะให้คนไทยมีอาชีพ เราไม่ปรารถนาจะให้กระทบกระเทือนไปถึงตามบ้านนอกอะไร เพราะว่าไม่มีความจำเป็นที่จะไปเพิ่มภาษีขึ้น แต่ที่ว่าเหตุผลอื่น ๆ ที่จะให้ความเห็นต่อไปมีว่า เวลานี้รถลากในพระนครเราเก็บภาษีเขา ๒๔ บาท เท่าที่รถลากเสียภาษีแพงกว่ารถ ๓ ดัชนี

เช่นนี้แล้วก็ได้ ปรากฏว่ารถตากแทบจะอยู่ไม่ได้ คือเมื่อรถ ๓ คันเสีย
ค่าทะเบียนถูกกว่าแล้ว ก็ไม่มีปัญหาประการใดเลยที่เขาจะเปลี่ยนรถ
ตากมาเป็นรถจักรยาน ๓ คัน ในเวลานี้ถ้าท่านรู้สภาพที่แท้จริงแล้ว
ท่านย่อมจะเห็นได้ว่ารถ ๓ คันนั้นได้เปลี่ยนไปทุก ๆ วัน ซึ่งรัฐบาลก็
ได้พยายามที่จะทำแล้ว แต่สภาพ ไม่เห็นด้วยก็เป็นอันจกใจ ส่วนข้อ
วิตกข้อที่ ๒ ที่ว่า ให้อำนาจฝ่ายบริหารมากเกินไปนั้น ขอให้คิดว่า
สภาพ เราไม่มีเวลาที่จะมาทำในเรื่องบริหารทุกสิ่งทุกอย่าง บางสิ่ง
บางอย่างควรจะไว้ใจรัฐบาลให้รับผิดชอบเป็นผู้กระทำ พระราช
บัญญัติเดิมเพียงแต่ประกาศเข้าเท่านั้นก็ใช้บังคับได้ ขอให้ระลึกว่า
ถ้ารัฐบาลต้องการจะเก็บภาษีรถภาษีเกวียนอะไร เราประกาศเอาเท่า
นั้น หากจำเป็นต้องทำเป็นรูปพระราชกฤษฎีกาซึ่งจะต้องนำถวายถึงพระ
มหากษัตริย์ ไม่ ซึ่งเป็นการแสดงให้เห็นว่าเราไม่ต้องการจะทำให้
เกิดความเดือดร้อน แต่อย่างไรก็ดี เมื่อสมาชิกต้องการมีเวลาเพื่อที่
จะปรับปรุงแก้ไขแล้ว รัฐบาลก็ไม่ขัดข้องในการที่จะถอน และจะได้
เสนอมาใหม่ในคราวหน้า และใครที่จะขอร้องว่า บรรดาท่านที่ข้อ
ใจทั้งหลายจะได้ให้คำชี้แจงเหตุผลในการแก้ไขในทำนองเป็นรูปปฏิบัติ
ขึ้น ก่อนที่ท่านจะเดินทางกลับจังหวัดของท่านแล้ว ก็จะได้ เป็นประ
โยชน์มาก ขึ้นโดยที่เราไม่ ต้อง มาได้ เกียง กันให้ เป็น การเสีย เวลา
มากมาย

ประธานสภาฯ กล่าวว่่า รัฐบาลจะขอถอนร่างพระราชบัญญัติ

นี้ไป เพื่อจะย้ายใหม่ในคราวหน้า ผู้ใดจะขัดข้องหรือไม่ ถ้าไม่
ขัดข้องก็.....

นายมนูญ บริสุทธิ ผู้แทนราษฎรจังหวัดสุพรรณบุรี กล่าวว่า
รัฐบาลจะถอนไปทำไมใหม่ก็แล้ว แต่ที่รัฐบาลต้องให้คำรับรอง
ว่า ระหว่างนี้รัฐบาลจะไม่ประกาศให้ใช้พระราชบัญญัติฉบับเก่าใน
ท้องที่อื่นได้อีก เพราะเหตุว่ากฎหมายเดิมนั้นรัฐบาลมีอำนาจทำได้
ขอให้รัฐบาลรับรอง

ประธานสภาฯ กล่าวว่า คนละเรื่องกัน

ขุนวรดิษฐ์คุณเวทย์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า
พระราชบัญญัติที่รัฐบาลเสนอมานี้ นั้น สมาชิกต้องมากข้องใจใน
เรื่องเกวียนเท่านั้น คือในเรื่องที่จะเก็บภาษีเกวียนหรือค่าจกทะเบียน
เกวียน แต่ว่าออกนั้นไม่ค่อยจะมีความข้องใจเท่าไร แล้วยิ่งในทางที่
รัฐบาลเห็นว่าจะเป็นการส่งเสริมจักรยาน ๓ ล้อขึ้น ก็คิดว่าจะมีแนว
ทางส่งเสริมได้เหมือนกัน.....

ประธานสภาฯ กล่าวว่า ไม่ใช่ จะขัดข้องหรือไม่ ที่รัฐบาล
จะถอน

ขุนวรดิษฐ์คุณเวทย์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า
ไม่ขัดข้องถ้าถอน

ขุนชำนาญภาษา ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า ตาม
ที่รัฐบาลขอถอนเรื่องนี้ไปนั้นข้าพเจ้าเห็นด้วย และข้าพเจ้าขอฝาก

ความดังเกิดได้ด้วย พระราชบัญญัติที่เรียกว่าล่อเลื่อน ที่จริงรัฐ-
บาลขยายออกเป็น ๒ พระราชบัญญัติเสียก็... ..

ประธานสภาฯ กล่าวว่า ไม่ใช่ ถ้าท่านมีความเห็นรัฐบาลได้
บอกแล้วว่า ให้ไปเสนอความเห็นได้ มันจะพูดกันว่าจะให้ถอนไป
หรือไม่

ขุนชำนาญภาษา ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า เห็น
ควรถอน แต่จะขอพูดสักหน่อย

ประธานสภาฯ กล่าวว่า ไม่ใช่ รัฐบาลบอกว่าจะขอถอนไป
ถ้าท่านมีความเห็นอย่างไรก็ไปเสนอต่อที่ประชุมมนตรีได้ ทุกเดียวเวลา
เปดๆ

หลวง อรรถนิธิปริชา ผู้แทนราษฎร จังหวัดสมุทรสาคร กล่าวว่า
ข้าพเจ้าและเพื่อนสมาชิกทั้งหลายคงไม่ขัดข้องในการที่รัฐบาลถอนไป
ดังที่ได้มีการตกลงแล้ว แต่ข้าพเจ้าจะขอเรียนสักเล็กน้อย... ..

ประธานสภาฯ กล่าวว่า ไม่ใช่ ขอให้เขียนไป เราบอกว่า
เขียนไปข้างนอกได้ ไม่ต้องพูดกันเวลานี้ เวลานี้พูดแต่จะให้ถอนไป
หรือไม่ ผู้ใดไม่ขัดข้องจะได้ ถอนว่าที่ประชุมมนตรีให้ถอนไปได้
ไม่มีผู้ใดขัดข้อง

ประธานสภาฯ กล่าวว่า ไม่มีผู้ใดขัดข้อง เป็นอันให้ถอนไป

พักประชุมเวลา ๑๗.๑๓ นาฬิกา

เริ่มประชุมใหม่เวลา ๑๗.๕๖ นาฬิกา

ประธานสภาฯ กล่าวว่า รัฐบาลได้เสนอ ญัตติ คำนวณขอให้
เปลี่ยนระเบียบวาระ คือขอให้ยกระเบียบวาระที่ ๑๒ ร่างพระราช
บัญญัติรถยนต์แก้ไขเพิ่มเติม ๑ ที่ ๑๓ ร่างพระราชบัญญัติประจำตัว
เจ้าพนักงาน ๑ และเลขที่ ๑๕ ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวงต่ำ
หรับหัวเมือง ๑ รวม ๓ ร่างนี้มาพิจารณาก่อนอื่น ผู้ใดจะขัดข้องหรือไม่
ถ้าไม่ขัดข้องก็จะถือว่าอนุมัติ

นาย ทองม้วน อัครถาวร ผู้แทนราษฎร จังหวัดมหาสารคาม
กล่าวว่า ระเบียบวาระที่ ๒ นั้นเป็นพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้อง-
ที่แก้ไขเพิ่มเติม ส่วนความประสงค์ที่เสนอนั้นก็มีใจความนึกเดียวเท่า
นั้น ข้าพเจ้าก็อยากจะให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้เสียก่อน จะ
ไม่อภิปรายให้เป็นการเสียเวลาเลย

ประธานสภาฯ กล่าวว่า รัฐบาลขอ ถ้าเมื่อขัดข้องก็ต้องลง
มติกัน เพราะมีญัตติคำนวณมา ถ้าท่านขัดข้องก็จะโต้ลงมติ ถ้าท่าน
ไม่ขัดข้องก็จะผ่านไป

นาย ทองม้วน อัครถาวร ผู้แทนราษฎร จังหวัดมหาสารคาม
กล่าวว่า ข้าพเจ้าขัดข้อง เพราะเรื่องของข้าพเจ้าเพียงนึกเดียวเท่านั้น
ข้าพเจ้าอยากจะให้พิจารณาให้เป็นการเสร็จไปเสีย จะได้เป็นประ-
โยชน์ เพื่อจะได้พิจารณาญัตติอื่นต่อไป

ประธานสภาฯ กล่าวว่า เพราะฉะนั้นขอให้ลงมติ

นายบุญมา เดวีศรี ผู้แทนราษฎร จังหวัดเลย กล่าวว่า เพราะเหตุที่ว่าร่างพระราชบัญญัติระเบียบวาระที่ ๕ พระราชบัญญัติ เหมืองฝายเป็นของสำคัญมาก คือว่าถ้าจะให้ค้างในสมัยประชุมนี้ แล้ว การทำเหมืองฝายนั้นจะทำในฤดูฝนนั้นไม่ได้ ถ้าค้างไปก็คงจะ ต้องค้างไปอีก ๑ ปี เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าขอเสนอให้เอาระเบียบวาระ ที่ ๕ ขึ้นก่อน เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าขอเสนอตามญัตตินั้น

พระพิณชนากร นายบุญศรี เทพาคำ รับรอง

ประธานสภาฯ กล่าวว่า เพราะฉะนั้นจะต้องลงมติ ผู้ใดเห็น ว่าควรจะได้เปลี่ยนระเบียบวาระ ก็ยกเอาเรื่องที่ ๑๒, ๑๓ และ ๑๕ มา พิจารณาก่อนอื่น ผู้ใดเห็นว่าควรจะได้เปลี่ยนระเบียบวาระ โปรดยก มือขึ้น

มีสมาชิยกยกมือ ๕๗ ท่าน

ประธานสภาฯ กล่าวว่า ผู้ใดไม่เห็นด้วย โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิยกยกมือ ๑๓ ท่าน

ประธานสภาฯ กล่าวว่า เป็นอันว่าเปลี่ยนระเบียบวาระตามที่ รัฐบาลเสนอ ที่มีญัตติก่อนหนึ่ง ขอเปลี่ยนระเบียบวาระเหมือนกัน คือมีของรัฐบาลตามที่ใดตกลงไปแล้ว นั้นผู้ขอเสนอเปลี่ยนว่าให้เอา เรื่องที่ ๕ คือเหมืองฝายพิจารณาค่อย

นายบุญมี ศุภคนาคร ผู้แทนราษฎรจังหวัดลำพูน กล่าวว่า ใน

เรื่องนั้น เมื่อตกลงกันว่าเอาของรัฐบาลก่อน ข้าพเจ้าขอต่อจากรัฐบาล
มาดักแกวักกัน คือเมื่อเสร็จของรัฐบาลแล้ว

ประธานสภาฯ กล่าวว่า ถูกแล้ว เมื่อเสร็จจากรัฐบาลแล้ว
ผู้ใดเห็นว่าควรจะเป็นระเบียบวาระ ก็ภายหลังจากรัฐบาลแล้ว
จะพิจารณาระเบียบวาระที่ ๕ คือเรื่องเหมืองฝายขึ้นพิจารณาต่อไป
มีผู้ใดขัดข้องหรือไม่ ไม่มีผู้ใดขัดข้องจะได้พิจารณาเปลี่ยนระเบียบ
วาระที่ ๕ ขึ้นต่อไป มีผู้คัดค้านอีก มีผู้เสนอขอให้สภาฯ ประชุมทุก
วันนับแต่วันศุกร์ ที่ ๒๕ เป็นต้นไป รัฐบาลไม่ขัดข้อง ผู้เสนออภิปราย

หลวงวรนิติปรีชา ผู้แทนราษฎรจังหวัดสมุทรปราการ กล่าวว่า เหตุ
ที่ข้าพเจ้าขอให้มีการประชุมนับแต่วันศุกร์ ที่ ๒๕ เป็นต้นไป ก็เป็น
เวลาเพียง ๕ วันเท่านั้น เหตุนี้ก็เพื่อจะให้การทำงานของสภาฯ ดำเนิน
ลุล่วงไป หวังใจว่าท่านสมาชิกทั้งหลายคงจะไม่ขัดข้อง ๕ วันนั้นรวม
ทั้งวันอาทิตย์ด้วย

มีผู้รับรอง

ขุนเสนาบดีศักดิ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดร้อยเอ็ด กล่าวว่า ข้าพเจ้า
ขออ้อนวอนท่านผู้เสนอญัตติว่าให้เว้นเฉพาะวันอาทิตย์ เพื่ออย่าเป็น
การติดความสูงของคนหม่นมาก ข้าพเจ้าก็ไม่เห็นแก่ส่วนตัว ขออ้อน
วอนคุณหลวงวรนิติฯ ขัดข้องหรือไม่ ถ้าไม่ได้ข้าพเจ้าก็คัดค้าน

มีผู้รับรอง

ประธานสภาฯ กล่าวว่า ขอดักวันอาทิตย์

หลวงวรินทร์ปรีชา ผู้แทนราษฎรจังหวัดสงขลา กล่าวว่า ไม่
มีผู้รับรองตกไป

ขุนเสนาบดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดร้อยเอ็ด กล่าวว่า มีแต่
หลวงวรินทร์ปรีชา ผู้แทนราษฎรจังหวัดสงขลา กล่าวว่า
ข้าพเจ้าขออ้อนวอนผู้เห็นว่าเห็นแก่งานของชาติยิ่งกว่างานส่วนตัว วัน
เดียวเท่านั้น วันประชุมจะหมดอยู่แล้ว ถ้าไม่ตกลงก็ขอให้ใจ

ขุนเสนาบดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดร้อยเอ็ด กล่าวว่า ท่านอ้าง
อำนาจของชาติ ถ้าเช่นนั้นข้าพเจ้าขอถอน

ประธานสภาฯ กล่าวว่า ผู้ที่ขอตั้งวันอาทิตย์นั้นขอถอนแล้ว
ผู้ใดจะขอตั้งตามผู้เสนอญัตตินั้นหรือไม่ คือรวมทั้งวันอาทิตย์ด้วย
เวลาตามเคย ผู้ใดจะขอหรือไม่ ถ้าไม่มีผู้ใดขอ ก็ถือว่า
ประชุมนั้นอนุมัติให้มีการประชุมทุกวันตั้งแต่วันศุกร์ที่ ๒๕ เป็นต้นไป
เวลาตามเคย ร่างพระราชบัญญัติรถยนต์แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศั-
กราช ๒๔๗๘

น.ค. หลวงช้างนำดวงดี ร.น. รัฐมนตรีรักษาราชการ
แทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย กล่าวว่า หลักการแห่งร่าง
พระราชบัญญัตินี้ก็คือในกฎหมายเดิมได้คุ้มครองไปไม่ถึง กล่าวคือ
ว่าตามบัญญัติเดิมได้แยกประเภทรถยนต์สาธารณะไว้เพียง ๒ ประเภท
ในหลักการของร่างพระราชบัญญัติที่เสนอมาใหม่ได้แยกออกเป็น ๓
ประเภท ให้ชื่อประเภทใหม่ว่ารถยนต์รับจ้างพิเศษ รถจำพวกนี้

คือคล้ายกับรถแท็กซี่ มีที่นั่งเบาะแถวบรรทุกคนเกิน ๕ คนนั้นเอง หลัง
การแห่งพระราชบัญญัตินี้ก็ได้เพิ่มชนิดประเภทหนึ่ง และมีหลักการ
ต่อไปว่า ในเมื่อไม่มีผู้ว่าจ้างแล้วก็จอดอยู่ในที่ประจำโรงหรือจอดที่
ที่กำหนดให้จอดเป็นพิเศษก็ได้ เหตุผลในการออกพระราชบัญญัตินี้
โดยสั้น ๆ ก็คงได้แถลงมาแล้ว กล่าวคือว่าพระราชบัญญัติเดิมไม่คุ้ม
ครองไปถึง เพราะฉะนั้นมีความจำเป็นที่จะต้องควบคุมเพื่อประโยชน์
แก่รถแท็กซี่อื่น ๆ และเพื่อประโยชน์แห่งความปลอดภัยโดยทั่ว ๆ ไป
ตามหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติรถยนต์เดิมด้วย หวังว่าสภา
นี้คงจะรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้ไว้พิจารณาต่อไป

นายทองอยู่ พุ่มพุ่ม ผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี กล่าวว่
ร่างพระราชบัญญัติรถยนต์แก้ไขเพิ่มเติมนี้ ข้าพเจ้าแต่เห็นว่ามัน
จะรับหลักการ เพราะเหตุว่าในมาตรา ๕ ข้อ ค. นั้น บ่งไว้ว่า เมื่อ
ไม่มีผู้ว่าจ้าง ต้องประจำอยู่ในโรงเช่นนั้นนั่นน่ะ เป็นการตัดอาชีพ
ของรถยนต์ที่รับจ้างนั้น และตามธรรมเนียมการรถยนต์เหล่านี้จะต้อง
วิ่งไปหาคนโดยสาร ถ้าไปจอดอยู่ในที่หนึ่งใดซึ่งนายทะเบียนบังคับ
แล้ว เขาจำเป็นต้องเองที่จะต้องกระโดดรื้อกันไปในทางต่าง ๆ เช่น
แล้ว เป็นการขัดอาชีพชนิดหนึ่งของผู้รับรถจ้างเช่นนั้น เช่นนั้น
แหละเราจะออกกฎหมายไปตัดสิทธิเขาเช่นนั้นหรือ ข้าพเจ้าเห็นว่าไม่
น่าจะเป็นไปได้ โดยเหตุนี้ข้าพเจ้าเห็นว่าจะเป็นการเดือดร้อนของ
ราษฎร ข้าพเจ้าเห็นว่าสภานี้น่าจะรับหลักการนี้ไว้พิจารณา

ค. เทียม ศรัทธา ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครปฐม กล่าววาทะ
ตามรัฐธรรมนูญได้เสนอพระราชบัญญัติฉบับนั้นมานั้น ข้าพเจ้าเห็นว่า
ถ้าจะพิจารณาถึงความสงบเรียบร้อยแห่งการจราจรเป็น
สิ่งมากกว่าอย่างอื่น โดยเหตุที่ว่ารถยนต์ประเภทนี้วิ่งไปในที่
ต่าง ๆ ไปในสายที่เขาอนุญาตทางไว้ก็มี แล้วไปในที่ต่าง ๆ ซึ่ง
มีเจ้าของทางอยู่แต่ก็มี เพราะฉะนั้นจะเห็นได้ว่าเกิดความลำบากที่
เจ้าหน้าที่จะบังคับในเรื่องการจราจร และความสงบเรียบร้อยซึ่งเกี่ยว
ข้องการพิพาทในระหว่างเจ้าของรถยนต์ด้วยกัน เพราะฉะนั้นข้าพเจ้า
เห็นว่าการที่รัฐบาลเสนอมาเป็นสิ่งที่ควรปรับปรุงให้มีความเรียบร้อยใน
การจราจรอย่างหนึ่ง และที่บังคับกันในระหว่างเจ้าของรถยนต์
ด้วยกันไม่ให้เกิดการพิพาทกันขึ้นอีกอย่างหนึ่ง เพราะฉะนั้นข้าพเจ้า
เห็นว่าควรจะมีหลักการ

นายมนูญ บริสุทธิ ผู้แทนราษฎรจังหวัดสุพรรณบุรี กล่าวว่า
พระราชบัญญัตินี้ข้าพเจ้าเห็นว่าไม่มีความจำเป็นที่รัฐบาลจะต้องออก
พระราชบัญญัติในบังคับ ท่อถนนถ้าเป็นจะต้องบังคับรถยนต์ทั่วๆ
ไปในกรุงเทพฯ และเกิดเป็นความเดือดร้อนกับเจ้าทั่วๆ ไปเท่านั้นพูด
ถึงพระราชบัญญัติแล้วตามชนบทแล้ว พระราชบัญญัตินี้ยังทำให้เกิด
ความเดือดร้อนเป็นอย่างยิ่ง และรถยนต์ที่วิ่งไม่มีมากมายตามหัว
เมือง นอกจากกรุงเทพฯ แล้ว และถ้าไม่มีรถยนต์ประจำทางด้วย
แล้วก็อาศัยรถยนต์รวมๆ ซึ่งมีที่นั่งอยู่เป็นแถวใช้เป็นพาหนะ

โดยदारไปในที่ต่าง ๆ ถ้าหากว่าจะต้องมาออกพระราชบัญญัติฉบับ
นี้ใช้คลุมทั่วถึงทุกหัวเมืองทั่วพระราชอาณาจักรแล้ว บรรดาภยมนตรี
เหล่านั้นจำเป็นจะต้องจอดอยู่ในโรงเป็นการ คัดอาชีพรองราษฎร
ส่วนการกำหนดสถานที่นั้นก็มีอาณาเขตกว้างขวางซึ่งเจ้าพนักงาน
นายทะเบียนไม่ได้กำหนดแล้ว ภยมนตรีนั้นก็ไม่มีที่จอด ต้องจอดอยู่
ในโรงเช่นนั้น และการคมนาคมก็ยิ่งจะลำบากมากยิ่งขึ้น ครั้นจะไปขอ
จอดทะเบียนเป็นภยมนตรีประจำทางก็ต้องเสียเพิ่มมากขึ้นไปอีก ข้าพ-
เจ้าเห็นว่ายังไม่สมควร อย่างน้อยก็จะเป็นว่าถ้าใช้ในห้องเมืองนอก
กรุงเทพ ฯ เมื่อไรก็ควรจะได้ประกาศเป็นคราว ๆ ก็คิดว่าจะมีหลักการ
กว้าง ๆ ที่จะแผ่ไปทั่วพระราชอาณาจักรเช่นนั้นแล้ว ขอให้มองไปให้
ไกล ๆ ลึก ๆ หน่อย อย่างมองแต่ในกรุงเทพ ฯ จริงอยู่ในกรุงเทพ ฯ จะ
ให้ประโยชน์อย่างมากมาย แต่ว่าสำหรับในหัวเมืองนั้น การแข่งขัน
ไม่มีอย่างในกรุงเทพ ฯ ถ้าออกพระราชบัญญัตินี้แล้ว ภยมนตรีทั้ง
หมดจะต้องจอดอยู่ในโรง การคมนาคมจะเสียหายอย่างไร ขอให้
ช่วยกันนึกด้วย

นายไถ่ อินทรประชา ผู้แทนราษฎรจังหวัดสงครโลก กล่าว
ว่า ข้าพเจ้าเห็นด้วยกับผู้แทนผู้พรณบุรีที่กล่าวเมื่อก่อน ตามจังหวัด
ต่าง ๆ นั้นภยมนตรีประเภทรับจ้างซึ่งบรรดาราษฎรเท่านั้นแทบทั่วทุก
จังหวัดทีเดียว ถ้าหากว่าจะจำกัดอยู่แต่ในโรงเช่นนั้น พวกนั้นจะต้อง
หากินไม่ได้แน่ ๆ เมื่อเช่นนั้นจำเป็นจะต้องขอรับรองต่อรัฐบาลว่าขอ

ให้จำกัดเขตต์ ฉะเพาะในพระนคร เท่านั้น เพราะเป็น ความเดือดร้อน
อย่างแน่ ๆ ที่เดียว

นายทองม้วน อัคราทร ผู้แทนราษฎร จังหวัดมหาสารคาม
กล่าวว่า ตามหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติรถยนต์แก้ไขเพิ่ม
เติมนี้ ข้าพเจ้าไม่เห็นด้วย เพราะว่าหลักการมีว่ารถยนต์รับจ้าง
พิเศษซึ่งบรรทุกได้เกินกว่า ๕ คนจะต้องจอดอยู่ในโรง หรือที่ ๆ เจ้า
พนักงานกำหนดให้ ที่ใดที่หนึ่ง เช่นนี้ย่อมเป็นการตัดสิทธิของผู้เป็น
เจ้าของรถยนต์ ที่จะทำการรับจ้าง ยิ่งกว่านั้นยังเป็นการขัดข้องแก่ผู้
ที่จะโดยสารไปมา ตัวอย่างเช่นบ้านข้าพเจ้าอยู่สะพานดำอย่างนี้เป็น
ต้น ส่วนเจ้าพนักงานจะกำหนดให้เขาอยู่เชิงสะพานกษัตริย์ศึก ข้าพ
เจ้าจะต้องวิ่งไปตามรถยนต์เท่านั้นก็ยอมเป็นการลำบาก อยู่แต่อย่าง
นี้เป็นต้น แล้วการที่จะออกพระราชบัญญัติเช่นนั้นนี้ ไม่ให้ความ
สะดวก ย่อมเป็นการตัดคมนาคมของประชาชนเป็นอันมาก และการ
ที่เราจะมีนโยบายที่จะควบคุมให้รถยนต์แข่งขันกันวิ่งนั้น ไม่ใช่
ออกกฎหมายโดยวิธีเช่นเดียว การที่เราจะควบคุมให้ได้รับความปลอด
ภัยนั้น น่าจะมีวิธีอื่น ที่ไม่จำเป็นจะต้องออกโดยวิธีนี้

ชนวนดิษฐ์ครุณเวทย์ ผู้แทนราษฎร จังหวัดหนองคาย กล่าวว่า
ว่า ข้าพเจ้าขอคัดค้านในการที่จะรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติ
นี้ด้วยเหตุ ๒ ประการ คือประการที่ ๑ เป็นการที่ ตัดหนทาง หรือตัด
กิจการที่ เจ้าของรถยนต์ ตามชนบทที่จะ ดำเนิน กิจการในการ ขนส่ง

เพราะว่าในชนบทนั้น ในการที่จะให้รถจอดอยู่เฉย ๆ อย่างที่ใดที่หนึ่งนั้นไม่เกิดผลแก่เจ้าของเป็นแน่ อีกประการหนึ่ง ทั้งผู้ที่โดยสารก็เช่นเดียวกัน ไม่ได้ได้รับความสะดวก ซึ่งจะต้องเดินจากที่ใด ๆ ไปยังที่ ๆ รถจอดอยู่นั้น อีกข้อหนึ่ง การออกกฎหมายไป ย่อมจะเป็นการบังคับรถยนต์ไว้แต่ในการรับจ้างบรรทุกคนโดยสารอย่างเดียว แต่รถนั้นจะเอาไปใช้การอื่นไม่ได้ เพราะว่าจะต้องจอดอยู่ในโรงเมื่อไม่มีคนโดยสาร แต่ว่ารถยนต์บางคันที่เขาออกทะเบียนโดยรับว่าประสงค์จะบรรทุกคนโดยสารและทั้งบรรทุกสินค้าด้วยเช่นกัน ถ้าหากว่าออกกฎหมายไปแล้ว รถนั้นจะไปบรรทุกสินค้าไม่ได้ เพราะกฎหมายนั้นบังคับให้รถนั้นจอดอยู่ในโรงเสียแล้ว เป็นต้นว่าข้าพเจ้ามีรถยนต์คันหนึ่งอยู่ที่หนองคายมีคนส่งจากหนองคายมาขอแลก และรับบรรทุกสินค้าด้วยในขณะที่ไม่มีสินค้าที่จะบรรทุก รถนั้นยังไม่มีคน ข้าพเจ้าก็ต้องเอารถนั้นจอดอยู่ในโรงเสียแล้ว จะไปทำการอื่นก็ไม่ได้ นี่เป็นการเสียหายแก่ราษฎรอย่างหนึ่ง นี่เหมือนหนึ่งว่าเราจะบังคับให้รถมีกฎเกณฑ์ ใช้นะเพราะบางอย่างเท่านั้น โดยเหตุนี้ข้าพเจ้าจึงเห็นว่ายังไม่ควรที่จะรับหลักการไว้ อีกประการหนึ่ง ถ้าเราจะกำหนดเขตต์ใน พรหมครั้นเดา ข้อที่ต่าง ๆ เพราะเพื่อควบคุมความปลอดภัย ข้าพเจ้าเห็นว่าความปลอดภัยนั้น เท่าที่เราควบคุมนั้นก็เป็นการเพียงพออยู่แล้ว เป็นต้นว่ารถนั้นจะต้องเดินให้ถูกต้องของคน

ไป จะต้องประพฤติตามข้อบังคับเหล่านี้ เพราะเหตุฉะนั้นข้าพเจ้า
เห็นว่ายังไม่ควรจะรับหลักการ

พระยานิติศาสตร์ไพศาลย์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม
กล่าวว่า ตามหลักการที่ว่า และตามปกติเมื่อไม่มีผู้ว่าจ้างจะต้องออก
ประจำอยู่ในโรง เว้นไว้แต่บางแห่งนายทะเบียนจะกำหนดที่ที่จอดให้
เป็นพิเศษ เหตุที่วางหลักการไปเช่นนั้นก็เพราะพิจารณาถึงคนทุก ๆ
ส่วนรวมกัน ไม่ใช่พิจารณาเฉพาะรายหนึ่งรายใด ก็คือว่าในเวลา
นี้รถรับจ้างมี เช่นรถ แท็กซี่ กับรถยนต์รับจ้างประจำทาง ซึ่งประเภท
ทั้งสองนี้ไม่ได้คุ้มครองถึงรถที่เรียกว่าคล้าย ๆ รถ แท็กซี่ แต่ว่าคนขึ้น
มากกว่านั้น รถชนิดนี้ปรากฏว่าได้ ไปจอดที่ถนนหนทาง และที่รับ
คนโดยสารไม่ใช่ประเภทว่าจ้างประจำทาง เป็นทำนองเดียวกับประจำ
ทาง ทำให้รถประจำทางเสียเปรียบ รัฐบาลจำเป็นต้องระวังผล
ประโยชน์ของทุก ๆ ฝ่าย คือว่าเป็นการเอาเปรียบรถประจำทาง ซึ่ง
เรามีความรับผิดชอบยิ่งกว่ารถชนิดนี้ นอกจากนั้นรถชนิดนี้บรรทุก
คนได้มาก เพราะฉะนั้นคนมาใช้รถชนิดนี้ ทำให้รถยนต์ที่เรียก
ว่าแท็กซี่เสียประโยชน์ เราต้องระวังประโยชน์ของรถ แท็กซี่ อีกด้วย
เพราะฉะนั้นจึงจำเป็นต้องเพิ่มประเภทขึ้นมา ส่วนวิธีเพิ่ม เรา
จะมีวิธี เงื่อนไขตามที่สมควรไม่พอใจนั้น บางทีเราอาจจะยอมให้ตัด
กันได้ ส่วนรายละเอียดไปพูดกันในชั้นกรรมาธิการ เพราะเหตุว่า
เจ้าหน้าที่มีเหตุผลที่จะแสดงในเรื่องนี้ แต่สำหรับหลักการนั้นเราจะ

ยอมให้เพิ่มประเภทหรือไม่ ประเภทรับจ้างสาธารณะ เมื่อเราไม่ให้เพิ่มก็จะทำให้พวกภรณครประจำทางเสียเปรียบภรณครนี้

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัด อุบลราชธานี กล่าวว่ ๖ ปัญหาเราดูเหมือนจะมีความคิดความเห็นตรงกันว่า การที่รัฐบาลขอเพิ่มภรณครรับจ้างพิเศษขึ้นเป็นประเภทที่ ๓ นั้น คงจะมีความคิดความเห็นตรงกันในเฉพาะจังหวัดพระนครเราควรจะควบคุมแต่ทางรัฐบาลและสมาชิกส่วนมากที่อยู่บางกอกกันถ้าได้มองเห็นพฤติการณ์การของหัวเมืองแล้วนั้น การที่เราจะเพิ่มภรณครรับจ้างพิเศษขึ้นนั้นย่อมจะไม่เห็นชอบด้วย ถ้าเราได้เคยอยู่หัวเมืองมานานแล้ว เราจะเห็นได้ว่ารถ แท็กซี่ นั้นชนิดหนึ่ง & คนอย่างที่สามารถหาเงินได้ในหัวเมืองนั้นโดยเฉพาะอย่างยิ่งจังหวัดอุบลราชธานีไม่มี มีแค่ภรณครหนักซึ่งเรานั่งกัน ๒ ชั่วโมง แล้วก็บรรทุกได้ ๒๒ ถึง ๒๐-๓๐ คน แล้วรถจำพวกนั้นจะต้องวิ่งหาคนโดยสาร ถ้าจะไปจากไหน จะต้องต่อไปว่าวันนั้นจะไปไหน แล้วก็ต้องเที่ยวรับคนโดยสาร คนโดยสารอยู่ที่ไหน เขาก็มาบอกแล้ว ก็วิ่งไปรับที่นั้น ที่นั้นถ้าเราจะกำหนดเป็นสถานีภรณคร แล้วใครจะมาที่นั้นคนโดยสารก็ต้องลำบากในการที่จะต้องวิ่งมาขึ้นรถที่นั้น หรือในการที่จะเอาเขาเข้าของพระรุงพระรังแบกมาขึ้นรถที่นั้น แล้วมันเรียกว่าลดการ นี่เราจะทำสถานีภรณคร แต่ในกรุงเทพฯ เราชอบที่จะทำได้ เช่นเราจะกำหนดที่หัวลำโพง ที่ไหนๆ ที่หนึ่ง แต่ในหัวเมืองนั้นทำไม่ได้แน่ แล้วสมาชิกที่อยู่หัวเมืองทุกคนคงจะเห็นว่าทำไม่ได้แน่ ถ้ารัฐบาลจะรับหลักการที่เพิ่มขึ้นใหม่นี้จะใช้ในพระนครแล้ว ข้างเจ้า

เชื่อว่าสมาชิกทั้งหลายคงจะรับรองหลักการ แต่ถ้าจะให้ใช้ในหัวเมืองด้วยแล้ว ข้าพเจ้าคิดว่าสมาชิกที่อยู่ในหัวเมืองทุกคนต้องคัดค้านหลักการนี้อย่างแน่นอน รวมทั้งรัฐมนตรีที่ผกผันอยู่นั้น

หลวงศรีประกาศ ผู้แทนราษฎร จังหวัดเชียงใหม่ กล่าว ว่า ข้าพเจ้าเห็นด้วยกับผู้ที่กล่าวมาเมื่อกี้ ด้วยเหตุว่ารถยนต์ในหัวเมืองนั้นต้องเดินผ่านอำเภอทั้งหลาย อำเภอ เช่นอย่างเชียงใหม่แล้วจะผ่านทั้งหลายอำเภอ ถ้าหากว่าจำกัดไว้รับในสถานที่แล้ว รถนั้นก็ออกไม่ได้ โดยจะเพาะอย่างนี้ในจังหวัดเชียงใหม่แล้วมีแยกกันหลายทางเหลือเกิน อาจต่อไปลำพูนก็มี ไปจอมทองก็มี อำเภอต่างๆ ก็หลายอำเภอ ซึ่งมีรถต่างๆ แยกกันไปแยกกันมา เดินไปสายหนึ่งๆ ไม่ใช่รถทุกคันเดินทุกสาย อาจจะได้แต่โอกาสจะมี เพราะเหตุฉะนั้นข้าพเจ้าจึงเห็นว่า เป็นความจำเป็นในเวลานี้ ที่จะออกพระราชบัญญัติฉบับนี้เฉพาะในกรุงเทพฯ เท่านั้นเอง เมื่อเป็นเช่นนั้นควรจะให้เฉพาะในกรุงเทพฯ ก่อน ส่วนหัวเมืองนั้นรอให้รอไว้ก่อน

นายแทน วิเศษสมบัติ ผู้แทนราษฎรจังหวัดปัตตานี กล่าว ว่า พระราชบัญญัติรถยนต์แก้ไขเพิ่มเติมซึ่งรัฐบาลเสนอเข้ามา ตามข้อ ค. บัญญัติว่า รถยนต์รับจ้างพิเศษ คือรถยนต์สาธารณะที่จดทะเบียนและรับใบอนุญาตให้บรรทุกคนโดยสารได้เกิน ๕ คน และเมื่อไม่มีผู้ว่าจ้างต้องประจำอยู่ในโรง เว้นแต่จะจอดในที่ที่นายทะเบียนได้กำหนดไว้ โดยจะเพาะสำหรับรถชนิดนี้ เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าขอเรียนว่า โดยจะเพาะอย่างนี้จังหวัดไทยมีอยู่ตาม เช่น จังหวัดปัตตานี ยะลา

นราธิวาส มีรถยนต์หลายร้อยคัน และในท้องถิ่น ๓ จังหวัดนี้บ้านเรือนของประชาชนอยู่ห่างไกลกัน รถยนต์ที่รับจ้างจำเป็นจะต้องไปร้องหาคน ถ้าบัญญัติไว้ให้เขาจอดอยู่ที่ซึ่งเจ้าพนักงานทะเบียนกำหนดไว้ให้จอดเช่นนั้นแล้ว ข้าพเจ้าเห็นว่าเขาจะได้รับความเดือดร้อน เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าขอถามรัฐบาลว่าพระราชบัญญัติฉบับนี้เมื่อออกไปแล้ว จะประกาศใช้ในจังหวัดต่าง ๆ ด้วยหรือเปล่า ขอทราบ

น.ค. หดวงข้าราชการสวัสดิ์ ร.น. รัฐมนตรีรักษาราชการแทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย กล่าวฯ คือตามร่างพระราชบัญญัติได้ปรากฏอยู่แล้ว คือเราใช้ทั่วไป ไม่ใช่แต่เฉพาะในจังหวัดกรุงเทพฯ เท่านั้น เพราะกรณีอาจจะเกิดเช่นเดียวกัน คือเราขอกฎหมาย เราไม่ได้มุ่งหมายออกเพื่อจะใช้แต่กรณีเฉพาะหน้า เราได้เห็นอยู่แล้วว่าไม่เหมาะสมสำหรับกรุงเทพฯ ในขณะนี้ และก็ไม่มีปัญหาอะไรที่จะไม่เหมาะสมในจังหวัดอื่น ๆ ด้วย คือรถประเภทนี้ไม่มีอยู่ในพระราชบัญญัติก็คล้าย ๆ กับว่ารถประเภทราชการควบคุมเป็นรถซึ่งพิเศษอยู่ ความกะทบกระเทือนสำหรับรถเหล่านี้ ๆ ก็เป็นที่สังเกตอยู่แล้ว กล่าวคือว่า ขอบเขตของรถชนิดนี้เป็นไปโดยกว้างขวาง บรรดาารถแท็กซี่ รถยนต์ประจำทางได้รับความเดือดร้อนจากรถประเภทนี้เป็นอันมาก เพราะฉะนั้นเพื่อรักษาความสม่ำเสมอและความชอบธรรม จึงได้บัญญัติตามร่างที่เสนอขึ้นมาใหม่นี้ แต่ถ้ามั่นว่าสมาชิกรัฐสภา คือหมายความว่าต้องการจะได้อภิปรายกัน

มาก หลักรการในคอนท้ายมี และตามปกติเมื่อไม่มีผู้ว่าจ้าง จะต้อง
 จอดประจำโรง เว้นแต่บางแห่งนายทะเบียนจะกำหนดที่จอดให้เป็น
 พิเศษ จะตัดเขาออกเสียก็ได้ ส่วนในร่างนั้นคงได้ ไปว่ากันในส่วน
 กรรมาธิการ คือได้ พังข้อเท็จจริงจากเจ้าหน้าที่จากราโดยเฉพาะว่า
 มีเหตุผลซับซ้อนประการใด สำหรับในหลักการที่เสนอมานี้จะตัดวรรค
 ท้ายออกเสียก็ได้ คืออ่านมาถึงว่า "...๕ คน" แล้วต่อไปนี้จะ
 คิดออกก็ไม่ขัดข้อง

นายไต้ ปาณิกบุตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าว ว่า
 ความคำอธิบายนั้นก็รับกันอยู่แล้ว สำหรับกรุงเทพ ฯ นั้น พระราช
 บัญญัตินั้นควรจะได้ออกไป ทุกฝ่ายไม่ได้คัดค้านรัฐบาล ข้าราชการ
 เห็นว่าหลักการนี้รัฐบาลก็ได้แสดงเป็นท่านของ รับอยู่แล้วว่า ไม่ใช่
 มุ่งหมายที่จะกระทำเฉพาะในกรุงเทพ ฯ แต่หลักการนั้นแม้จะคัดออก
 ข้าราชการเห็นว่าจะมีวิธีอื่นที่จะควบคุมได้ เพราะว่าการแสดงในการรับ
 หลักการนั้น โดยฝ่ายบริหารแล้ว ในพระราชบัญญัติฉบับนี้ มีเรียนไว้
 ว่าตามปกตินี้จะต้องจอดในโรง และจะจอดที่ใดก็ได้ คำนั้นเป็นการ
 ที่ให้อำนาจเจ้าพนักงานกำหนดอยู่แล้ว เพราะฉะนั้นถ้ารัฐบาลจะไม่
 แก้ รัฐบาลจะแสดงเพียงว่าสำหรับ หัวเมืองที่เห็นว่าไม่มีความจำเป็น
 จะต้องผ่อนผันแล้วให้เป็นไปตามเดิม เพราะข้าราชการเห็นว่าร่างของ
 หลักการพอที่จะให้เจ้าหน้าที่ทำได้ ถ้าแม้ว่ารัฐบาลจะแสดงในขณะรับ
 หลักการว่าจะได้ มีการผ่อนผัน ซึ่งตมราชกิจควรจะยอมได้ เพราะฉะนั้น
 ขอพ้องรัฐบาลว่าจะมีความเห็นประการใด

น.ค. หอวงษ์ารงนาว่าสวดีดี ร.น. รัฐมนตรีรักษาราชการแทน
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย กล่าวคำ ตกตามนั้น คือ
หมายความว่าให้ไว้ในพระนครก่อน ส่วนที่ใดจะประกาศให้ไว้ ก็
จะได้ ประกาศในราชกฤษฎีกา หรืออะไรก็ได้แต่จะไปว่ากันในเรื่อง
กรรมาธิการ

นายไต้ ปาณิกบุตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าวคำ
ไม่จำเป็นจะต้องแก้หลักการ

น.ค. หอวงษ์ารงนาว่าสวดีดี ร.น. รัฐมนตรีรักษาราชการ
แทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย กล่าวคำ ไม่แก้ ถูกแล้ว

หอวงษ์ารงนาว่าสวดีดี ร.น. รัฐมนตรีรักษาราชการ
แทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย กล่าวคำ ขอ
ให้ลงมติ

ก. เทียม ศรีพิสิฐ นายไต้ ปาณิกบุตร นายมนูญ บริสุทธิ์
รับรอง

ประธานสภาฯ กล่าวคำ มีผู้ขอเสนอให้ลงมติแล้ว ท่านจะพูด
ก็ขอเปิดอภิปราย ผู้ใดเห็นว่าควรจะได้รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติ
นี้ โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือ ๘๖ ท่าน

ประธานสภาฯ กล่าวคำ ผู้ใดเห็นว่าไม่ควรรับหลักการ โปรด
ยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือ ๕ ท่าน

ประธานสภาฯ กล่าวว่า เป็นอันว่ารับหลักการ ตั้ง คณะกรรมการชุดที่ ๒ จะจัดหรือไม่

นายไต้ ปาณิกบุตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าวว่า ข้าพเจ้าคิดว่าพระราชบัญญัติขึ้นต้นนี้คนเดียว

ประธานสภาฯ กล่าวว่า ตั้งกรรมการชุดที่ ๒ ไม่มีผู้ใดขัดข้อง เป็นอันว่าตั้งกรรมการชุดที่ ๒ แปรญัตติภายในกี่วัน

พระยานิติศาสตร์ไพศาลย์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม กล่าวว่า ๓ วัน

หลวงวรนิติปรีชา ผู้แทน ราษฎร จังหวัด สกลนคร กล่าวว่า ข้าพเจ้าเห็นว่าแปรญัตติภายในวันเดียวก็พอแล้ว

มีผู้รับรอง

ประธานสภาฯ กล่าวว่า ผู้ใดจะขัดข้องหรือไม่ แปรญัตติภายในวันเดียว

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทน ราษฎร จังหวัด อุบลราชธานี กล่าวว่า ข้าพเจ้าขัดข้อง ๓ วันก็แล้ว เราไม่ควรจะรีบเร่งในเมื่อมีเวลาอีก ๘ วัน

หลวงวรนิติปรีชา ผู้แทน ราษฎร จังหวัด สกลนคร กล่าวว่า ข้าพเจ้าเห็นว่ามีเพียง ๒ มาตรา ๓-๔ บรรทัดเท่านั้น ก็เมื่อท่านต้องการเช่นนั้นข้าพเจ้าก็ถอนได้

ประธานสภาฯ กล่าวว่า ท่านไม่คิดใจ ตกกลงว่าเหลือ ๓ วัน ไม่มีผู้ใดขัดข้องแปรญัตติภายใน ๓ วัน ตั้งกรรมการชุดที่ ๒ ร่างพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวเจ้าพนักงาน พุทธศักราช ๒๔๗๗

น.ค. หอดวงขาวงนาวดำดี ร.น. รัฐมนตรีรักษาราชการ
แทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย กล่าวหาว่า หลัการแห่งร่าง
พระราชบัญญัติ^{๕๕๕}กำหนดให้^{๕๕๖}มีบัตรประจำตัวเจ้าพนักงานเพื่อแสดง
ว่า^{๕๕๗}ผู้^{๕๕๘}ถือบัตรนั้น^{๕๕๙}เป็นเจ้าพนักงานซึ่งมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย เหตุผล
ในการทศราพระราชบัญญัติ^{๕๖๐}นั้น^{๕๖๑}ก็เนื่องด้วยได้พิจารณาถึงสภาพเท่า
ที่ได้ปรากฏแก่รัฐบาล คือว่าได้มีเสียงที่ปรารภไปในทางเคียดแค้น
ว่าในเรื่องการจับกุมสืบสวนอะไรต่ออะไรเหล่านั้นก็ดี และในการอย่าง
อื่นซึ่งปฏิบัติ^{๕๖๒}การตามกฎหมายก็ดี^{๕๖๓} เจ้าหน้าที่ของฝ่ายรัฐบาลไม่มีเครื่องหมาย
อะไรแสดงให้ทราบ และมีกฎหมายให้ทราบ ถึงแม้ว่าผู้ใดไม่
ยอมให้เจ้าพนักงานทำ ก็อาจจะมีความผิดที่ขัดกับเจ้าพนักงาน เพราะ
ฉะนั้นขอพระราชบัญญัติ^{๕๖๔}นั้น^{๕๖๕}ก็เพื่อที่จะให้^{๕๖๖}ความมั่นใจ และเพื่อที่จะ
ให้ความสะดวกแก่ประชาชนทั่วไปในอันที่จะทราบได้ว่า ผู้ใดมีอำนาจ
ตามหน้าที่อย่างไรหรือไม่ นอกจากนั้นเป็นการป้องกันผู้ทุจริตในการ
ที่จะแอบอ้างว่าเป็นเจ้าพนักงาน ของ รัฐบาล แต่วก็ไปบังคับ ขู่เข็ญ
แล้วกระทำการทุจริตแก่ราษฎร ข้าพเจ้าหวังใจว่าสภาฯ นี้คงจะได้
รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติ^{๕๖๗}นั้น^{๕๖๘}ได้ โดยง่าย

นายไต้ ปาณิกบุตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าวหาว่า
ข้าพเจ้าเห็นว่าพระราชบัญญัติ^{๕๖๙}นั้น^{๕๗๐}เป็นคุณแก่ฝ่ายบริหาร เพราะฉะนั้น
ข้าพเจ้าเห็นว่าควา^{๕๗๑}แดงก็ชัดแล้ว^{๕๗๒} เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าขอเสนอให้ลงมติ

ค. เทียม ศรีพิสิฐ นายมงคล รัตนวิจิตร รับรอง

พระพิณจนากร ผู้แทนราษฎรจังหวัดเชียงใหม่ กล่าวว่า ข้าพเจ้าขอให้เป็นอภิปรายต่อไป เพราะอย่างยิ่งจะพูดอีกสักหน่อย เมื่อยังไม่ได้พูดก็ขอให้ลงมติ ข้าพเจ้าไม่เคยเห็นเลยว่าพระราชบัญญัติฉบับไหนที่ไม่ให้สมาชิกพูดอย่างนี้ เพราะฉะนั้นขอเดชะขอให้เปิดอภิปรายต่อไป

ร.ต. สอน วงษ์โต พระพิไลยสุนทรการ รับรอง

ประธานสภาฯ กล่าวว่า ผู้ใดเห็นว่าควรจะมีการอภิปรายต่อไปโปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือ ๑๒ ท่าน

ประธานสภาฯ กล่าวว่า ผู้ใดเห็นว่าลงมติได้แล้ว โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือ ๔๔ ท่าน

ประธานสภาฯ กล่าวว่า เป็นอันว่าลงมติได้แล้ว ผู้ใดเห็นว่าควรจะมีหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้ไว้พิจารณา โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือพร้อมเพรียงกัน

ประธานสภาฯ กล่าวว่า เป็นอันว่ารับไว้พิจารณา ส่งกรรมการชุดที่ ๑ แปรญัตติภายใน ๓ วัน

นายแทน วิเศษสมบัติ ผู้แทนราษฎรจังหวัดปัตตานี กล่าวว่า ๓ วัน

ประธานสภาฯ กล่าวว่า ถ้าไม่มีผู้ใดคัดค้าน ส่งกรรมการชุดที่ ๑ แปรญัตติภายใน ๓ วัน

พระพิณจนากร ผู้แทนราษฎรจังหวัดเชียงใหม่ กล่าวว่า ไหนๆ

ข้าพเจ้าก็แพ้คดีของทนายนั้นแล้ว ขอลาญัตติว่าเรื่อง
นี้.....

ประธานสภาฯ กล่าวว่า กามที่หนึ่ง

พระพิณจนากร ผู้แทนราษฎรจังหวัดเชียงใหม่ กล่าวว่า ข้าพ-
เจ้าขอญัตติในเรื่องนี้.....

ประธานสภาฯ กล่าวว่า ไม่ใช่ ผ่านไปแล้ว ขอประธานโฆษ-
กามกัณฑ์หนึ่ง เพราะว่า.....

พระพิณจนากร ผู้แทนราษฎรจังหวัดเชียงใหม่ กล่าวว่า
ไหนๆ ก็ได้รับหลักการกันแล้ว ก็ขอญัตติ.....

ประธานสภาฯ กล่าวว่า ไม่ใช่...

พระพิณจนากร ผู้แทนราษฎรจังหวัดเชียงใหม่ กล่าวว่า อย่าง
นั้นมาตรา ๒๗ เขาได้ทำไม่ ไม่เข้าใจเลย ข้าพเจ้าเสียใจมาก.....

ประธานสภาฯ กล่าวว่า ไม่อยู่ในประเด็น ได้พูดกันที่หลังคิ-
กว่า คือไปร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวงสำหรับหัวเมือง

ประธานสภาฯ กล่าวว่า ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวง
สำหรับหัวเมือง พุทธศักราช ๒๔๗๘

พระยานิติศาสตร์ไพศาลย์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม
กล่าวว่า หลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้ก็คือว่า ให้ตั้งศาลแขวง
สำหรับหัวเมือง คือ ๑. ศาลแขวงมณฑลบุรี ๒. ศาลแขวงกระ-
บี่ ๓. ศาลแขวงแม่สอด ๔. ศาลแขวงแม่สะเรียง ๕.
ศาลแขวงหลังสวน ๖. ศาลแขวงตะกั่วป่า ๗. ศาลแขวงเบตง

เหตุผลในการที่จะตั้งศาลแขวงสำหรับหัวเมืองชั้นบางแห่ง ก็เนื่อง
จาก ความจำเป็นในอันที่จะยัง ความสะดวกให้แก่ ราษฎร ผู้เกี่ยวข้อง
ทางคดีเรื่องไม่ อุดหนุนจตุตถวรรค เดรัจฉา ในท้องที่ที่อยู่ห่างไกลกับ
ศาลจังหวัด และการคมนาคม ติดต่อกับศาลจังหวัดเหล่านั้น ยังไม่
สะดวก และทั้ง ๑๒ แห่งนี้ สภาฯ นี้ได้อนุมัติในงบประมาณปี ๒๕
จำนวนผู้พิพากษา และค่า ใช้จ่าย และเสมีน พนักงาน ไว้แล้วทั้ง
๑๒ แห่งซึ่งสภาฯ นี้ก็ได้ รับรู้ ไว้ แล้ว เพราะฉะนั้น จึงขอเสนอให้รับ
หลักการ

ขุนชำนาญภาษา ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า เรื่อง
นี้ไม่มีการขัดข้องเลย เพราะจะตั้ง ศาลซึ่งเป็นการสะดวกแก่ราษฎร
สำหรับท้องถิ่นซึ่งเจตนามานานแล้ว ข้าพเจ้าขอเสนอให้ลงมติว่าควร
รับหลักการ

หลวงวรนิติปรีชา นายแทน วิเศษสมบัติ รับรอง

ประธานสภาฯ กล่าวว่า ผู้ใดเห็นว่าควรจะมีร่างพระราชบัญญัติ
นี้ไว้พิจารณาไปรคยกันขึ้น

มีสมาชิกยกมือพร้อมเพรียงกัน

ประธานสภาฯ กล่าวว่า พร้อมเพรียงแล้ว ตั้งกรรมาธิการชุด
ที่ ๓ แปรญัตติภายใน ๓ วันจะจัดขึ้นหรือไม่

นายแทน วิเศษสมบัติ ผู้แทนราษฎรจังหวัดปัตตานี กล่าวว่า
พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวงนี้ ข้าพเจ้าไม่ได้ ยินตะกว่าตั้งกรรมา
ธิการชุดใหม่

ประธานสภาฯ กล่าวว่า เมื่อตั้งกรรมาธิการชุด ๒ เคียงวันตั้ง

กรรมวิธีการชุดที่ ๓ คือพระราชบัญญัติ บัตรประจำตัวเจ้าพนักงานส่ง
กรรมวิธีการ ชุดที่ ๓ สำหรับ พระราชบัญญัติ จัดตั้งศาลแขวง ชุดที่ ๓
แปรรูปคดีภายใน ๓ วัน ถ้าไม่มี.....

ขุนชำนาญภาษา ผู้แทนราษฎร จังหวัด นครราชสีมา กล่าวว่า
ร่างพระราชบัญญัติศาลแขวงนั้นทราบดีว่าไม่มีที่มาตรา ถ้ารัฐบาลเสนอให้
รอดูเดี๋ยวก็เห็นว่าเสร็จไปได้ แต่เมื่อรัฐบาลไม่เสนอก็แล้วไป

ประธานสภาฯ กล่าวว่า ไม่ใช่ เรื่อง แปรรูปคดีภายในกี่วัน
ท่านจะจัดข้อหรือไม่ว่า ๓ วัน

หลวงวรนิติปรีชา ผู้แทนราษฎร จังหวัด สกลนคร กล่าวว่า เมื่อ
ท่านประธานฯ เสนอว่า ๓ วันไม่มีใครจัดข้อ ก็ให้ เป็นอันว่า สภาฯ น
รับรองแล้ว

ประธานสภาฯ กล่าวว่า ถ้าไม่มีใครจัดข้อ ก็เป็นอันให้แปรรูป
คดีภายใน ๓ วัน ร่างพระราชบัญญัติควบคุมการทำเหมืองฝายและ
พื้งพุทธศักราช ๒๔๗๘ ของนายบุญมี ตุงคนาคร

นายบุญมี ตุงคนาคร ผู้แทนราษฎร จังหวัด ลำพูน กล่าวว่า
เดี๋ยวนี้ ก็สมควรแก่เวลาแล้ว สำหรับ พระราชบัญญัติ เหมืองฝายจะ
ต้องอภิปรายกันมากมายและมีหลายมาตราด้วยกัน ข้าพเจ้า ขอเสนอ
ให้เลื่อนไปประชุมในคราวหน้า และเป็นระเบียบวาระที่ ๓

นายบุญศิริ เทพาคำ รับรอง

ประธานสภาฯ กล่าวว่า ถ้าที่ประชุมไม่จัดข้อเป็นอันเลื่อนไป
ตามทูลเสนอขอ

ไม่มีผู้ใดขัดข้อง เป็นอันให้เลื่อนไปในคราวประชุมหน้า
เด็กประชุมเวตา ๑๘:๓๒ นาฬิกา

พิพัฒพลกาย	นายปพาพ บุญ-หลง
ทองอินทร์	ประเสริฐ บัณฑิต
มงคล รัตนวิจิตร	บุญช่วย สุนทรรัตน์
สวัสดิ์ บุระเวส	ประสิทธิ์ ศรีสุชาติ
ทองกระจาบ รัชตะวรรณ	ศิริ อินทร
หลวงนรินทร์	ทิน จุฑารพ
จิง จรุงจิตร	เลียงฮ้อ ศรีสุชาติ
เจือ ศรีภักย์	วิจิน สัจจะเวท
กิมเส็ง สันธุเสก	ผู้ตรวจงานการประชุม
เลมียด หงสประภาส	
เลียง ไชยกาล	
ตรวจแล้ว ๗/๑๑/๗๗	

พระยามานวราชเสวี	คหกรรมบดี
รองประธานคนที่ ๑ (ลงนามแทน)	เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

พิมพ์ที่กองการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร